

Link: <http://www.pka.edu.pl/ankieta.htm>

Kod: VfE8aq

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **psychologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: **12-13 października 2021 r.**

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	30
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	39
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	40
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II - ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _ 44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Eligiusz Wronka, ekspert PKA
2. dr hab. Lucyna Bakiera, ekspert PKA
3. Żaneta Niemczyk, ekspert PKA ds. studenckich
4. Dominik Postaremczak, ekspert PKA ds. pracodawców
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku psychologia prowadzonym na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2021/2022. W związku ze stanem epidemii, wizytacja została przeprowadzona przez zespół oceniający w formie zdalnej, tj. bez obecności członków zespołu oceniającego w uczelni. Bieżąca ocena stanowi pierwszą ocenę programową tego kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny. Natomiast raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań zdalnych przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentami ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	Psychologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{[1],[2]}	Psychologia – 80% Nauki medyczne – 10% Nauki o komunikacji społecznej i mediach – 5% Nauki socjologiczne – 5%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	10 semestrów / 300 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	175 godzin/ 7 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	psychologia działalności społecznej i zawodowej człowieka psychologia kliniczna psychologia wspierania rozwoju w cyklu życia człowieka	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	303	83
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ^[3]	3856	2275
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	154	91
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	286	286
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	121	121

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione częściowo
---	-------------------------------

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku psychologia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii są zgodne z misją i celami strategicznymi Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, które zostały zawarte w Uchwale Senatu UJK. Misją uczelni jest dążenie do ustanawiania partnerstwa ze światem poprzez wykorzystanie osiągnięć naukowych i edukacyjnych warunkujących wszechstronny rozwój Uniwersytetu i jego aktywny udział w podejmowaniu współczesnych wyzwań społecznych, gospodarczych i kulturowych oraz przy poszanowaniu godności człowieka, różnorodności poglądów oraz akademickiej wolności. Realizacja tej misji odbywać się będzie poprzez stałe tworzenie, utrwalanie i upowszechnianie wiedzy naukowej w atmosferze poszanowania heterogeniczności i niezależności środowiska akademickiego.

Koncepcja i cele kształcenia na jednolitych studiach magisterskich na kierunku psychologia mieszczą się w całości w dyscyplinie psychologia. Zakładają one bowiem przygotowanie absolwentów do realizacji zadań charakterystycznych dla zawodu psychologa poprzez dostarczenie wiedzy o mechanizmach psychologicznych pozwalającej na diagnozę psychologiczną oraz udzielanie szeroko zdefiniowanej pomocy psychologicznej, wyposażenie w umiejętności identyfikacji uwarunkowań psychologicznych, mechanizmów, procesów i zaburzeń funkcjonowania człowieka oraz rozwinięcie kompetencji niezbędnych do działania w tych dziedzinach życia, gdzie profesjonalna wiedza psychologiczna jest potrzebna, pomocna i usprawnia funkcjonowanie człowieka. Koncepcja kształcenia zakłada ponadto nabycie w trakcie studiów kompetencji do udzielania pomocy psychologicznej z zachowaniem zasad etycznych obowiązujących w zawodzie psychologa. Przyporządkowanie kierunku do innych dyscyplin (w tym przypadku: nauki medyczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki socjologiczne) jest nieuzasadnione. Wymienione dyscypliny nie stanowią bowiem podstawy teoretycznej dla koncepcji kształcenia przyjętej dla kierunku. Wspomniane dyscypliny dodatkowe odnoszą się wprawdzie do pewnych części programu studiów i pojedynczych efektów uczenia się, lecz są to elementy mające charakter pomocniczy wobec kluczowych aspektów koncepcji kształcenia i programu studiów.

Koncepcja kształcenia i program studiów na kierunku psychologia były i są konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi co stanowi realizację jednego z priorytetów misji uczelni, którym jest „Dynamiczna integracja i współpraca z otoczeniem” i jest związane z działaniami mającymi na celu odpowiedź na zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego na specjalistów z wykształceniem psychologicznym. Znajduje to odzwierciedlenie w konstrukcji programu kształcenia na kierunku psychologia, który oprócz grupy zajęć podstawowych obowiązujących wszystkich studentów kierunku, zakłada także realizację części specjalistycznej w postaci grupy zajęć tworzących ścieżki specjalnościowe.

Charakterystyka części programu kształcenia w postaci trzech oferowanych studentom ścieżek specjalnościowych wskazuje wyraźnie, że został on skonstruowany w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z dziedziny psychologii oraz potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. Koncepcja kształcenia na kierunku psychologia koresponduje z działalnością naukową pracowników. Zarówno tematyka projektów badawczych realizowanych przez pracowników, jak i problematyka publikacji naukowych wskazują wyraźnie na związek z wiodącą dla kierunku dyscypliną, jaką jest psychologia.

Program studiów na kierunku psychologia oraz obowiązujące na nim efekty uczenia się zostały przyjęte uchwałą Senatu UJK nr 235/2019 z dnia 26 września 2019 r. W wymienionej uchwale mowa jest jednak o „dostosowaniu programu studiów jednolitych magisterskich o profilu praktycznym na kierunku psychologia do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”. W załączniku do uchwały, którym jest program studiów obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020, znajduje się informacja, że studia posiadają ogólnoakademicki profil kształcenia. Wskazana niespójność obu aktów stanowi istotny problem w zakresie umocowania prawnego programu studiów na kierunku psychologia oraz zakładanych do osiągnięcia w procesie kształcenia efektów uczenia się. Wymagania stawiane dla studiów o profilu praktycznym oraz ogólnoakademickim są istotnie zróżnicowane.

Ogólne założone efekty uczenia się sformułowane dla jednolitych studiów magisterskich na kierunku psychologia zawierają 14 efektów w zakresie wiedzy, 13 efektów w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Osiągnięcie identycznego zestawu efektów uczenia się oczekiwane jest od absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Większa liczba kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy w porównaniu do liczby efektów odnoszących się do umiejętności oraz kompetencji jest odpowiednia dla kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Sformułowane dla kierunku efekty uczenia się uwzględniają kompetencje w zakresie komunikowania się w języku obcym na poziomie odpowiadającym poziomowi B2+ (efekt w zakresie umiejętności U10). Liczne efekty uczenia się odnoszą się także do kompetencji badawczych lub kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej (przykładowo: U05, U07 oraz U08).

Ogólna formalna charakterystyka kierunkowych efektów uczenia się odpowiada 7. Poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. Szczegółowa analiza treści efektów uczenia się prowadzi do wniosku, iż w dużej części zostały one sformułowane nieprawidłowo. Wśród głównych mankamentów zauważalnych w przypadku efektów uczenia się w zakresie wiedzy należy wskazać ich zbytnią ogólnikowość, nieprecyzyjność w kwestii zakresu wiedzy przedmiotowej, której opanowania oczekuje się od absolwenta kierunku oraz niespecyficzność, przejawiającą się tym, że więcej niż jeden z efektów odnosi się do podobnego zakresu wiedzy. W niektórych przypadkach zwracają uwagę sformułowania niejasne, niezrozumiałe lub niemal o charakterze błędów językowych.

Najlepszym przykładem ogólnikowości efektów uczenia się w zakresie wiedzy jest efekt W06, który uzyskał brzmienie: „ma rozszerzoną wiedzę o człowieku i psychologicznych mechanizmach wpływu na rzeczywistość kulturową i społeczną”. Podobnie nieprecyzyjnie w odniesieniu do zakresu wiedzy oczekiwanej od absolwenta został sformułowany efekt W04 – „ma rozszerzoną wiedzę z zakresu psychologii w aspekcie nauk społecznych oraz o jej miejscu w systemie nauk pokrewnych”. Powtarzalność zakresów wiedzy, do której odnoszone są poszczególne efekty uczenia się uwidacznia się szczególnie w przypadku efektów W03 oraz W07, które sformułowane zostały odpowiednio: „ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii zakresu psychologii i jej subdyscyplin” oraz „zna terminologię używaną w psychologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym, ze szczególnym uwzględnieniem nauk społecznych, humanistycznych i medycznych”. W pierwszym przypadku zwraca uwagę także nieprawidłowe pod

względem językowym sformułowanie efektu uczenia się. Porównanie efektów uczenia się oznaczonych symbolami W09 oraz W10 pozwala stwierdzić, że treść drugiego z nich obejmuje także kwestie, do których odnosi się pierwszy: „zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego, zwłaszcza w odniesieniu do typowych narzędzi wykorzystywanych w psychologii i podlegających takiej ochronie” oraz „ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat zasad i norm etycznych i prawnych oraz etyki zawodowej”.

Podobne mankamenty dotyczą także efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Przykładem mogą być efekty uczenia się oznaczone symbolami U01 oraz U02: „potrafi prawidłowo wyjaśniać, analizować i tłumaczyć zjawiska psychospołeczne o różnym podłożu i dynamice oraz ich wzajemne związki” oraz „potrafi posłużyć się psychologiczną wiedzą teoretyczną w charakteryzowaniu i analizie źródeł i dynamiki procesów psychospołecznych oraz potrafi w sposób krytyczny zastosować tę wiedzę w diagnozowaniu jednostki i grupy”. Oba efekty uczenia się zostały sformułowane bardzo ogólnikowo, bez sprecyzowania charakterystyki zjawisk do których odnosić mają się oczekiwane od absolwenta umiejętności. Z tego też powodu oba efekty można odnieść do podobnego zestawu umiejętności.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności nie zawierają informacji o tym, jakie specyficzne dla zawodu psychologa umiejętności zostaną przez studentów osiągnięte. W większości przypadków mowa jest o zastosowaniu wiedzy, dostrzeganiu problemów, interpretowaniu zjawisk. Sformułowania użyte w opisie oczekiwanych efektów uczenia się są bardzo ogólne i nie pozwalają przewidzieć jakie metody lub narzędzia diagnostyczne lub badawcze student opanuje (lub ich nie opanuje) w trakcie studiów.

Przykładem nieprawidłowo sformułowanego efektu uczenia się w zakresie umiejętności jest z pewnością także efekt U13, który w ogóle nie odnosi się do umiejętności charakterystycznych dla zawodu psychologa: „posiada umiejętność doboru ćwiczeń i form aktywności fizycznej do poziomu swoich umiejętności sportowych i sprawności fizycznej w celu uczestnictwa w kulturze fizycznej przez całe życie”. Wymieniony efekt uczenia się może być osiągany wyłącznie przez studentów stacjonarnych. Na studiach niestacjonarnych nie pojawiają się treści programowe umożliwiające osiągnięcie wskazanego efektu. Oznacza to, że efekt ten jest nieweryfikowalny na studiach niestacjonarnych.

Odminnym przykładem może być wspomniany już wcześniej efekt uczenia się oznaczony W07 „zna terminologię używaną w psychologii oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym, ze szczególnym uwzględnieniem nauk społecznych, humanistycznych i medycznych”, który jest osiągany w ramach 21 różnych przedmiotów z tej samej grupy (obejmującej 45 przedmiotów obligatoryjnych). W tym przypadku nie jest możliwe określenie w jakim stopniu efekt ten jest osiągany w ramach poszczególnych przedmiotów. Głównym powodem jest fakt, że efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć są dosłownym powtórzeniem efektu uczenia się sformułowanego dla całego kierunku. Z takim przypadkiem mamy do czynienia przykładowo dla zajęć: „Historia myśli psychologicznej”, „Wprowadzenie do psychologii”, „Wprowadzenie do różnorodności zastosowań psychologii”, „Współczesne kierunki psychologii”, „Techniki uczenia się”, „Zarządzanie sobą w czasie” czy „Radzenie sobie ze stresem”.

Osobnym więc problemem jest sposób formułowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które w olbrzymiej liczbie przypadków stanowią niemal powtórzenie efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku. Kilka przykładów podano powyżej.

Ponadto, efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć są w sposób niejasny powiązane z efektami uczenia się dla kierunku. W rezultacie niemożliwe jest stworzenie rzetelnego systemu weryfikacji osiągania ich przez studentów. Przykładem mogą być zajęcia *psychologia procesów poznawczych*, które są realizowane w semestrach I oraz II. Dla obu części przygotowano osobne karty przedmiotu

zawierające odmienne treści programowe oraz sformułowane dla tych zajęć efekty uczenia się. Okazuje się, że oba zestawy efektów uczenia się w zakresie wiedzy sformułowane dla tych zajęć są identyczne. Efekt uczenia się dla tych zajęć w semestrze I brzmi: „ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii z zakresu psychologii poznawczej”. Identycznie brzmi efekt sformułowany dla zajęć w semestrze II. Powiązano je jednak z odmiennymi efektami uczenia się dla kierunku – w semestrze I z efektem W07 a w semestrze II z efektem W03.

Podsumowując, analiza sposobu sformułowania efektów uczenia się dla kierunku psychologia i dla poszczególnych zajęć oraz powiązania obu zestawów efektów uczenia się wskazuje na szereg nieprawidłowości, które uniemożliwiają wypracowanie wiarygodnego i skutecznego systemu weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1²

Kryterium częściowo spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia sformułowała poprawną koncepcję kształcenia, prawidłowo powiązaną z misją i strategią rozwoju uczelni i uwzględniającą rzeczywiste potrzeby rynku pracy. Absolwent kierunku psychologia ma możliwość zdobycia specjalistycznej wiedzy z zakresu psychologii w ramach 3 realizowanych na kierunku ścieżkach specjalnościowych. W opracowywaniu oraz aktualizowaniu koncepcji programu studiów dla kierunku psychologia uczestniczyli przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Prowadzone w jednostce badania naukowe związane są z dyscypliną naukową psychologia. Realizowane badania mają także przełożenie na koncepcję kształcenia poprzez profilowanie oferowanych specjalności, wprowadzanie efektów uczenia się dotyczących aspektów badawczych do treści kształcenia oraz tematykę prac dyplomowych.

Efekty uczenia się na ocenianym kierunku odnoszą się do aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinie psychologia. Kierunek został jednak w sposób nieuzasadniony przyporządkowany do 3 kolejnych dyscyplin. Dyscypliny te nie stanowią jednak podstawy teoretycznej dla koncepcji kształcenia przyjętej dla kierunku. Elementy programu studiów odnoszące się do tych dyscyplin oraz elementy pojedynczych efektów uczenia się mają charakter wyłącznie pomocniczy wobec kluczowych aspektów koncepcji kształcenia i programu studiów.

Sformułowane dla kierunku efekty uczenia się na poziomie formalnym można uznać za zgodne z Polską Ramą Kwalifikacji. Zostały jednak sformułowane w sposób często zbyt ogólnikowy, bez precyzyjnego wskazania zakresu wiedzy oraz poziomu opanowania umiejętności. Część efektów uczenia się ma charakter niespecyficzny obejmując podobne zakresy wiedzy przedmiotowej lub podobne grupy umiejętności. Pojedyncze efekty uczenia się są nieosiągalne przez studentów studiów niestacjonarnych. Również sposób formułowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć jest nieprawidłowy. W wielu przypadkach stwierdzono dosłowne powielanie brzmienia efektów uczenia się dla kierunku. Nieprawidłowości dotyczą także sposobu przyporządkowania efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć do efektów uczenia się założonych dla kierunku.

Wśród efektów uczenia się uwzględniono kompetencje komunikacyjne w języku obcym na odpowiednim poziomie oraz kompetencje niezbędne w pracy badawczej.

²W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Nieprawidłowości, które były podstawą do zaproponowania oceny “kryterium spełnione częściowo”:

1. Nieuzasadnione przyporządkowanie kierunku do dyscyplin innych niż psychologia. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin nauki medyczne, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz nauki społeczne jest bezzasadne, gdyż nie stanowią one bazy teoretycznej dla koncepcji kształcenia realizowanej na kierunku. Elementy programu kształcenia oraz nieliczne efekty uczenia się powiązane z tymi dyscyplinami mają charakter subsydiarny dla głównych aspektów koncepcji kształcenia i programu studiów.
2. W sposób nieprawidłowy sformułowano założone dla kierunku efekty uczenia się, które charakteryzuje zbyt duża ogólnikowość oraz niespecyficzność. Ogólnikowość powoduje brak możliwości precyzyjnego określenia zakresu wiedzy przedmiotowej opanowywanej w trakcie studiów lub możliwości określenia zakresu umiejętności specyficznych dla zawodu psychologa nabywanych w trakcie zajęć.
3. Nieprawidłowo sformułowano liczne efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć. Do błędów najczęściej występujących należy dosłowne powielanie treści efektów uczenia się założonych dla kierunku, brak określenia precyzyjnego zakresu wiedzy przedmiotowej, którą student opanuje na konkretnych zajęciach oraz brak precyzyjnego określenia rodzaju umiejętności, które będą opanowywane w ramach zajęć.
4. Niejasne przyporządkowanie efektów uczenia się założonych dla kierunku do konkretnych zajęć oraz niejasne powiązanie z efektami uczenia się określonymi dla tych zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się podjęcie działań mających na celu dostosowanie treści uchwały Senatu UJK (nr 235/2019 z dnia 26 września 2019 r.), w której mowa jest o „studiach magisterskich o profilu praktycznym na kierunku psychologia”, do treści załącznika do tej uchwały, w którym przedstawiony jest program studiów na kierunku psychologia o profilu ogólnoakademickim.
2. Zaleca się sformułowanie zestawu nowych efektów uczenia się dla kierunku psychologia, precyzyjnie określających zakres wiedzy oczekiwanej od absolwenta kierunku lub wskazujących precyzyjnie na określone umiejętności nabywane w procesie kształcenia.
3. Zaleca się sformułowanie uszczegółowionych efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, pozwalających na określenie zakresu efektów uczenia się dla kierunku osiąganego na zajęciach.
4. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości będących podstawą sformułowania zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Ogólna charakterystyka programu studiów na kierunku psychologia wskazuje na zgodność treści programowych z założonymi dla kierunku efektami uczenia się. Treści programowe obejmują

zagadnienia podstawowe, które przekazywane są studentom w ramach obowiązkowych dla wszystkich studentów zajęć kształcenia ogólnego (przedmioty kształcenia ogólnego) oraz zajęć dotyczących podstaw psychologii (przedmioty podstawowe). Program studiów obejmuje także treści zaawansowane realizowane na wyższych latach studiów. Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie psychologia, do której kierunek został przyporządkowany. Pojedyncze elementy programu studiów, które mieszczą się w innych dyscyplinach mają charakter pomocniczy. Dokładniejsza analiza treści programowych wskazuje jednak na szereg problemów. Jednym z nich jest niezgodność treści programowych przewidzianych dla studiów niestacjonarnych z założonymi dla kierunku efektami uczenia się. W szczególności dotyczy to efektu uczenia się w zakresie umiejętności oznaczonego U13. Efekt ten jest osiągany przez studentów wyłącznie w ramach jednego z przewidzianych programem studiów przedmiotów, jakim jest *wychowanie fizyczne*. Ze względu na fakt, że przedmiot ten znajduje się w programie wyłącznie studiów stacjonarnych na kierunku psychologia i nie może zostać zrealizowany przez studentów studiów niestacjonarnych, oznacza to, że absolwenci studiów niestacjonarnych nie mogą osiągnąć wskazanego efektu uczenia się w trakcie całych swoich studiów.

Analiza treści programowych dla poszczególnych zajęć tworzących program studiów pozwala stwierdzić, że w przeważającej części są one specyficzne dla zajęć, mają charakter kompleksowy i pozwalają osiągać odpowiednie założone efekty uczenia się. Nieprawidłowości są stosunkowo nieliczne i dotyczą w szczególności powtarzania się treści programowych przekazywanych w trakcie zajęć prowadzonych w ramach różnych przedmiotów przewidzianych programem studiów. Przykładem mogą być dwa zajęcia – *psychologia kliniczna* oraz *psychopatologia* – dla których określono niemal identycznie brzmiące cele kształcenia oraz przedmiotowe efekty uczenia się. Treści programowe przekazywane w trakcie zajęć również są w znaczącej części bardzo podobne. Przedmioty te ponadto są prowadzone przez tego samego nauczyciela akademickiego. Innym przykładem daleko idących podobieństw w zakresie przedmiotowych efektów uczenia się oraz przekazywanych w trakcie zajęć treści programowych są trzy zajęcia – *historia myśli psychologicznej*, *wprowadzenie do psychologii* oraz *współczesne kierunki psychologii*. W tym przypadku problem powtarzania się treści merytorycznych jest mniej wyraźny a relacja pomiędzy poszczególnymi przedmiotami bardziej złożona, choćby ze względu na fakt, że są one prowadzone przez dwóch nauczycieli akademickich.

Przewidziany programem studiów czas ich trwania (10 semestrów) oraz łączna liczba ECTS potrzebna do ich ukończenia zostały prawidłowo określone. Wskaźniki łącznego czasu pracy studenta niezbędnej do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się obliczone dla całego okresu studiów również wskazują na prawidłowość planu studiów.

Dokładniejsza analiza informacji zawartych w kartach przedmiotów rodzi jednak wątpliwości co do prawidłowości estymacji łącznego czasu samodzielnej pracy studenta, a co za tym idzie także prawidłowości szacunków liczby ECTS przypisanej do poszczególnych przedmiotów. W przypadku przeważającej liczby przedmiotów informacje zawarte w karcie przedmiotu wskazują, że łączny czas pracy studenta przy bezpośrednim udziale nauczyciela na studiach stacjonarnych (tzw. godziny kontaktowe obejmujące czas udziału studenta w wykładach lub innych zajęciach i czas udziału w egzaminie) jest porównywalny z czasem samodzielnej pracy studenta (tzw. godziny niekontaktowe obejmujące przykładowo przygotowanie do zajęć, przygotowanie do egzaminu lub kolokwium, opracowanie prezentacji multimedialnej, zebranie materiałów do projektu lub referatu). W przypadku studiów niestacjonarnych stosunek łącznej liczby godzin kontaktowych do łącznej liczby godzin niekontaktowych wynosi od 1:2 do 1:3 dla większości przedmiotów. W analizowanych kartach przedmiotów nie znalazła się informacja wskazująca, w jakim stopniu w szacunkach czasu samodzielnej pracy studenta uwzględniano czas niezbędny do zapoznania się z lekturami wskazanymi jako podstawowe w przypadku danych zajęć. Można oczywiście przypuszczać, że czas, który student musi poświęcić na lekturę wskazanych pozycji podstawowych jest już zawarty w szacowanym czasie

koniecznym do samodzielnego przygotowania się studenta do zajęć. Biorąc jednak pod uwagę informacje zawarte w poszczególnych kartach przedmiotu dotyczące szacunków czasu samodzielnej pracy studenta oraz zamieszczone w tych samych kartach listy lektur podstawowych należy stwierdzić, że szacunki te nie zostały przeprowadzone prawidłowo.

Przykładowo, w przypadku zajęć *wprowadzenie do psychologii* przewidzianego do realizacji na studiach stacjonarnych w formie wykładu (30 godzin) oraz ćwiczeń (30 godzin) oszacowano łączny czas samodzielnej pracy studenta na 63 godziny. Na łączną liczbę godzin samodzielnej pracy studenta, zgodnie z szacunkami zawartymi w karcie przedmiotu, składają się: 8 godzin przygotowania do wykładów, 20 godzin przygotowania do ćwiczeń, 20 godzin przygotowania do egzaminu lub kolokwium oraz 15 godzin przewidziane na opracowanie prezentacji multimedialnej. Wykaz literatury podstawowej dla tego przedmiotu obejmuje 5 podręczników. Zapoznanie się z treścią jednego tylko z tych podręczników wymagać będzie od przeciętnego studenta zdecydowanie dużo większej liczby godzin pracy niż łączna liczba godzin przewidziana na przygotowanie się do wykładów oraz ćwiczeń (tu łącznie 28 godzin).

Z bardzo podobnym niedoszacowaniem liczby godzin samodzielnej pracy studenta spotykamy się w przypadku niemal wszystkich przedmiotów. W skrajnych przypadkach stosunek czasu samodzielnej pracy studenta do czasu pracy z bezpośrednim udziałem nauczyciela wynosi 1:4 (!). Taka sytuacja ma miejsce w przypadku zajęć *współczesne kierunki psychologii*, którego realizację na studiach stacjonarnych przewidziano w formie 30 godzin wykładu oraz 10 godzin zajęć w postaci e-learningu. łączną liczbę godzin samodzielnej pracy studenta dla tego przedmiotu oszacowano na 10 godzin (!), na które składają się 2 godziny przygotowania się studenta do wykładów, 6 godzin przygotowania się do egzaminu oraz 2 godziny przewidziane na przygotowanie zadań tematycznych na platformie e-learning. W wykazie literatury podstawowej dla tego przedmiotu odnajdujemy 3 podręczniki 2 artykuły naukowe (1 w jęz. angielskim). Wskazuje to, że czas samodzielnej pracy studenta, którą ten będzie musiał wykonać w trakcie realizacji przedmiotu jest istotnie niedoszacowany. Oznacza to także jednak, że niedoszacowana jest także liczba punktów ECTS, które student powinien uzyskać po zaliczeniu przedmiotu (obecnie uzyskuje 2 ECTS). W przypadku innych przedmiotów nie stwierdzono aż tak daleko idących rozbieżności. Niedoszacowanie czasu pracy samodzielnej studentów oraz powiązane z tym niedoszacowanie liczby ECTS, które student osiąga w wyniku realizacji przedmiotu ma jednak charakter powszechny, wręcz systemowy. Uzasadnionym jest więc wniosek, że dotychczasowy sposób szacowania czasu pracy studenta (oraz liczby punktów ECTS) w odniesieniu do licznej grupy przedmiotów przewidzianych w procesie kształcenia na kierunku psychologia należy uznać za niedoskonały.

Biorąc pod uwagę wyłącznie łączną liczbę godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określoną w programie studiów dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć (154 ECTS dla studiów stacjonarnych oraz 91 ECTS dla studiów niestacjonarnych) można przyjąć, że zapewnione jest osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, przy czym w przypadku studiów stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia jest zgodna z wymaganiami.

Sekwencja większości przedmiotów w planach studiów została zaplanowana właściwie co zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Wiedza nabywana przez studentów na przedmiotach realizowanych na semestrach wcześniejszych jest wykorzystywana na zajęciach realizowanych na późniejszych etapach studiów.

Nieprawidłowo jednak zaplanowano w programie studiów realizację części zajęć w języku angielskim, która ma miejsce od pierwszego roku studiów. Uniemożliwia to prawidłowe osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się studentom, którzy nie nabyli wcześniej odpowiednich kompetencji językowych w zakresie języka angielskiego. Biorąc pod uwagę fakt, że w programie studiów przewidziano, że

odpowiedni poziom kompetencji językowych studenci nabędą po ukończeniu IV roku studiów (egzamin potwierdzający osiągnięcie założonych dla zajęć efektów uczenia się) planowanie realizacji części zajęć w języku angielskim na wcześniejszych semestrach jest nieprawidłowe. W jeszcze większym stopniu problem ten dotyczy studentów realizujących lektorat w języku innym niż angielski, dla których efektywne uczestnictwo w zajęciach z zakresu psychologii prowadzonych w języku angielskim jest niemożliwe.

Rekomenduje się dokonanie zmiany w planie studiów polegającej na przesunięciu zajęć realizowanych w języku angielskim na etap studiów po osiągnięciu przez nich odpowiedniego poziomu kompetencji w zakresie języka angielskiego. Rekomenduje się ograniczenie kształcenia kompetencji językowych w trakcie studiów do wyłącznie języka angielskiego, w którym to języku prowadzona jest część zajęć. Dobór form poszczególnych zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach w przeważającej części są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Nieprawidłowości dotyczą nielicznej grupy zajęć, w przypadku których forma zajęć została niewłaściwie powiązana z osiąganymi na zajęciach efektami uczenia się.

Przykładem mogą być zajęcia *psychologia kultury pracy i organizacji, psychologia przedsiębiorczości oraz rekrutacja i selekcja*, które są realizowane w formie wykładów i ćwiczeń w ramach ścieżek specjalnościowych. We wszystkich przypadkach zajęciom nie przyporządkowano żadnego efektu uczenia się w zakresie wiedzy i tylko pojedyncze efekty uczenia się w zakresie umiejętności. Natomiast zajęciom *negocjacje i mediacje*, które przewidziano w formie laboratorium (co sugeruje ich warsztatowy charakter) przyporządkowano wyłącznie efekt uczenia się w zakresie wiedzy, jednocześnie pomijając efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.

Innym przykładem może być nietrafne przyporządkowanie efektu uczenia się w zakresie wiedzy W05 „zna w pogłębionym stopniu metody i narzędzia badawcze stosowane w psychologii oraz możliwości ich wykorzystania w tworzeniu modeli zjawisk i procesów psychospołecznych oraz diagnozie psychologicznej” do 4 zajęć z grupy zajęć kształcenia ogólnego i zajęć podstawowych (kierunkowych), którymi są: *filozofia, logika, komunikacja interpersonalna oraz metodologia badań psychologicznych*. Analiza kart przedmiotów nie wskazuje by jakiegokolwiek metody i narzędzia badawcze stosowane w psychologii studenci poznawali w przypadku co najmniej 3 z wymienionych przedmiotów.

Zgodnie z wymogami ustawowymi program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. W przypadku jednolitych studiów magisterskich liczba punktów ECTS przypisana do zajęć tego rodzaju powinna być nie mniejsza niż 90 ECTS (do ukończenia studiów wymagane jest zgromadzenie 300 ECTS). Na jednolitych studiach magisterskich na kierunku psychologia na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UJK łączna liczba ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru wynosi 121 ECTS i jest identyczna w przypadku studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. Grupa zajęć do wyboru obejmuje przedmioty w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się – 2 ECTS (student wybiera 2 przedmioty i realizuje je w semestrach 1 i 2 w trakcie I roku studiów), grupę przedmiotów fakultatywnych realizowanych na IV roku studiów – 7 ECTS oraz grupę przedmiotów realizowanych w ramach 1 z 3 ścieżek specjalnościowych – 112 ECTS. Liczba ta jest wyższa od minimalnej wymaganej przepisami ustawy liczby ECTS, które powinny być przypisane do zajęć o charakterze fakultatywnym w stosunku do łącznej liczby ECTS wymaganej do ukończenia studiów (300 ECTS).

W programie studiów uwzględniono treści rozwijające kompetencje badawcze. Studenci są przygotowywani stopniowo do współuczestniczenia w badaniach naukowych. Rezultatem jest współudział studentów w prowadzonych badaniach, współpraca przy przygotowywaniu wystąpień konferencyjnych oraz publikacji naukowych. Badawczy charakter mają także prace dyplomowe.

Plan studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego. Kompetencje językowe studentów są rozwijane w trakcie lektoratów obejmujących 6 semestrów studiów. Lektoraty pogłębiają znajomość struktur gramatycznych, wzbogacają słownictwo i wprowadzają w terminologię obcojęzyczną z zakresu psychologii. Znajomość terminologii z zakresu psychologii jest doskonalona dodatkowo poprzez realizację części zajęć z wybranych przedmiotów w języku angielskim począwszy od I roku studiów. W rezultacie studenci powinni osiągnąć kompetencje językowe na poziomie B2+.

Jednak liczba godzin zajęć z udziałem nauczyciela przewidziana programem studiów na kierunku psychologia (180 godzin na studiach stacjonarnych i 120 godzin na studiach niestacjonarnych) nie gwarantuje możliwości osiągnięcia przez wszystkich studentów poziomu B2+ kompetencji językowych wymaganego do ukończenia studiów. W szczególności dotyczy to osób, które zostały przyjęte na studia na podstawie wyników egzaminów maturalnych z języka obcego innego niż język nauczany w ramach lektoratów oraz osób, które posługują się jednym z języków nauczanych w ramach lektoratów, lecz poziom ich kompetencji językowych jest niższy niż poziom B1 (którego osiągnięcie jest zresztą wymagane wstępnie na tych zajęciach). Podobnie, trudność w prawidłowej realizacji zajęć, których część odbywa się w języku angielskim napotkają osoby, które nie opanowały jeszcze w dostatecznym stopniu tego języka.

W programie studiów przewidziano niewielką liczbę godzin zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Ich wymiar odpowiada wymaganiom w tym zakresie.

Metody dydaktyczne stosowane podczas realizacji zajęć dydaktycznych na kierunku psychologia zostały prawidłowo dobrane do rodzaju zajęć. Są one zróżnicowane i dostosowane do specyfiki realizowanych zajęć, celu zajęć oraz treści programowych poruszanych na zajęciach. Sprzyja to osiąganiu przez studentów założonych efektów uczenia się. Ogólnoakademicki profil studiów na kierunku psychologia znajduje także odzwierciedlenie w charakterystyce dominujących metod dydaktycznych stosowanych na zajęciach, którymi są wykłady (również w formie e-learningu), ćwiczenia, zajęcia o charakterze warsztatowym w formie laboratorium oraz zajęcia seminaryjne. Dodatkowo uzupełniają je zajęcia w formie lektoratów oraz praktyki zawodowe.

Dobór metod wskazuje na uwzględnianie najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej. W nauczaniu stosowane są prawidłowo dobrane środki i narzędzia dydaktyczne. Znalazło to wyraz w ocenie wizytowanych zajęć.

Odpowiedni dobór metod dydaktycznych skutkuje także aktywizowaniem studentów i stymuluje ich do pełnienia aktywnej roli w procesie kształcenia.

Przekłada się to także na aktywny udział studentów w działalności naukowej (współudział w prowadzeniu badań, przygotowywaniu wystąpień konferencyjnych i publikacji). Oznacza to, że wykorzystywane metody kształcenia efektywnie przygotowują studentów do prowadzenia przez nich aktywności naukowej.

Również w przypadku kształcenia w zakresie kompetencji językowych można stwierdzić, że dobór metod kształcenia jest prawidłowy. W tym przypadku stosowane są różnorodne metody bazujące na podejściu komunikacyjnym łączącym elementy metod podających i problemowych.

Dzięki odpowiedniemu zróżnicowaniu stosowanych metod dydaktycznych możliwe jest dostosowanie procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb studentów a także dopasowanie procesu kształcenia do zróżnicowanych potrzeb grupowych. Dotyczy to także zaspokojenia potrzeb studentów z niepełnosprawnościami.

Metody kształcenia na odległość są wykorzystywane w niewielkim stopniu i zostały przewidziane w planie studiów dla niewielkiej liczby zajęć. Oznacza to, że pełnią rolę wyłącznie pomocniczą w procesie kształcenia.

Integralną częścią procesu kształcenia na ocenianym kierunku są praktyki zawodowe realizowane w dwóch formach:

- śródrocznej, która jest realizowana w dwóch etapach – 25 godzin na VI semestrze, 50 godzin w semestrze VII
- ciągłej, realizowanej w VIII semestrze w wymiarze 100 godzin

Należy zaznaczyć, że wskazane w sylabusach efekty uczenia się zakładane dla praktyk są identyczne w przypadku obu form. Ponadto są tożsame z kierunkowymi efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się powinny odzwierciedlać przyrost wiedzy i rozwój umiejętności i kompetencji studentów na poszczególnych etapach studiów. W sytuacji, w której są one identyczne zarówno dla studentów VI semestru, jak i VIII, to osiągnięcie ich po raz drugi nie ma uzasadnienia. Z analogiczną sytuacją mamy do czynienia w przypadku przypisywania osiągnięcia efektów kierunkowych do poszczególnych zajęć. Przedmiotowe efekty uczenia się muszą stanowić uszczegółowienie kierunkowych efektów uczenia się i uwzględniać specyfikę przedmiotu (umiejscowienie w planie, wymiar, metody i formy osiągania efektów uczenia się). W przypadku praktyk efekty powinny stanowić uszczegółowienie kierunkowych efektów uczenia się oraz być powiązane z efektami uczenia się przewidzianymi dla innych zajęć. W przeciwnym razie można by uznać, że zaliczenie praktyk realizowanych w VI semestrze wskazuje na osiągnięciu pełnego, kierunkowego efektu uczenia się.

Celem głównym jest: „zapoznanie studenta ze specyfiką pracy psychologa w różnych obszarach aktywności zawodowej”. Takie rozwiązanie jest pożądane z punktu widzenia doskonalenia jakości kształcenia, ponieważ wpisuje się bardziej świadome kształtowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej studentów. W praktyce jednak od studentów nie jest wymagane różnicowanie miejsc praktyk.

Rekomenduje się wprowadzenie zasady konieczności różnicowania miejsc praktyk w celu osiągnięcia głównego celu praktyk.

Cele szczegółowe sformułowane w programie praktyk dotyczą szerokiego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji zarówno ściśle związanych z wykonywaniem zawodu psychologa (np. "podejmowanie prób praktycznego zastosowania wiedzy uzyskanej w toku studiów psychologicznych w zakresie diagnozy psychologicznej, stosowania testów psychologicznych, poradnictwa psychologicznego, itd.; kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się z klientami/pacjentami oraz specjalistami ośrodka"), jak i bardziej ogólnych kompetencji społecznych i zawodowych (np. doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania, przestrzegania zasad etycznych w miejscu odbywania praktyk).

Treści programowe określone dla praktyk wskazane w sylabusach praktyki śródrocznej i ciągłej są – podobnie jak efekty uczenia się - identyczne. Obejmują one w przeważającej mierze zadania i czynności niewymagające aktywnej postawy studentów, np.:

- struktura instytucji, specyfika funkcjonowania.
- dokumentacja prowadzona przez instytucje.
- zasady zgłaszania się (kierowania) klientów/pacjentów do danej instytucji.
- zasady i zakres współpracy instytucji z innymi podmiotami.
- charakterystyka funkcjonowania klientów/pacjentów danej placówki.
- obserwacja pracy psychologa.
- uczestniczenie w spotkaniu diagnostycznym prowadzonym przez psychologa.

W konsekwencji treści programowe nie wiążą się bezpośrednio z celami praktyk.

Praktyki zawodowe mają wymiar 175 godzin zarówno w przypadku studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Natomiast analiza dokumentacji praktyk dostępnej na stronie internetowej uczelni („Program praktyki zawodowej Wydział Pedagogiki i Psychologii Katedra Psychologii Uniwersytetu Jana

Kochanowskiego w Kielcach”, dalej: „Program praktyk...”) wskazuje, że na studiach stacjonarnych praktyki zawodowe trwają łącznie 200h, a na studiach niestacjonarnych 125. Ponadto, w „Programie praktyk...” wskazano, że na studiach stacjonarnych praktyki odbywają się w semestrach:

- VI – 25 godzin praktyki śródrocznej
- VII – 50 godzin praktyki śródrocznej
- VIII – 125 godzin praktyki ciągłej (wakacyjnej w miesiącach lipiec, sierpień, wrzesień, organizowanej samodzielnie przez studenta).

Natomiast na studiach niestacjonarnych praktyki zawodowe odbywają się tylko w semestrze VIII, trwają 125 godzin (tzw. praktyki ciągłe, wakacyjne) organizowane są samodzielnie przez studenta lub w trakcie trwania roku akademickiego, pod warunkiem, że udział w praktyce nie uniemożliwia uczestniczenia w zajęciach wynikających z planu studiów. Mając na uwadze fakt zróżnicowania poziomu kompetencji oraz uwzględniając kumulatywny i progresywny charakter wiedzy zdobywanej przez studentów w toku studiów zróżnicowanie wymiaru godzin w programie praktyk między studentami studiów stacjonarnych i niestacjonarnych nie znajduje uzasadnienia z punktu widzenia jakości kształcenia.

W toku przeprowadzonej oceny okazało się, że praktyki zawodowe są realizowane w sposób odmienny od przedstawionego w programie praktyk opublikowanym na stronie internetowej. Ostatecznie ustalono, że wymiar praktyk (175h) i ich umiejscowienie w programie studiów (VI VII i VIII semestr) są jednakowe w przypadku studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Wnioski z przeprowadzonej oceny jakości kształcenia w zakresie praktyk zawodowych wskazują, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają przedstawicielom uczelni skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Analiza dzienników praktyk wskazuje m.in., że w niektórych przypadkach studenci spędzali znaczną część praktyk (np. 36/125h, tj. 28%) na lekturze rozporządzeń wpływających na funkcjonowanie danego podmiotu. W innych przypadkach ich aktywność ograniczała się do obserwacji prowadzonych w jednostce szkoleń (88/125h, tj. 70%). Analiza dokumentacji praktyk wskazuje również, że w części przypadków opisowa ocena formułowana przez przedstawicieli podmiotów, w których studenci odbywali praktyki sprowadzała się do powielenia fraz zawartych w programie praktyki. Zdarzało się również, że oceny formułowane dla różnych studentów były niemal takie same, szablonowe. Jednocześnie należy zaznaczyć, że praktyki, w których studenci realizowali zadania adekwatne do programu, założonych efektów uczenia się i specyfiki kierunku również były realizowane i należały do większości. O ocenie tego aspektu przesądził fakt, że zidentyfikowane rozbieżności dotyczące wykonywanych przez studentów zadań i możliwości osiągnięcia efektów uczenia się nie znalazły odzwierciedlenia w przyznawanych ocenach. W 98% przypadków (494/505, w ra. 2020/2021) studenci otrzymali z praktyk ocenę bardzo dobrą.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Na uczelni planowane jest wprowadzenie rozwiązania, w którym zakładowi opiekunowie praktyk będą oceniać osiągnięcie poszczególnych efektów uczenia się. W momencie przeprowadzania oceny programowej na kierunku psychologia dokumentacja praktyk zawierała opisową ocenę praktykantów. Ocena ta w wielu przypadkach ograniczała się do ogólników (sumienny, uprzejmy, zaangażowany) lub parafrazy celów praktyk zawartych w programie praktyk. Należy zaznaczyć, że uczelniani opiekunowie praktyk nie dokonują żadnej weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się ani zasadności przyznanej oceny. Ocena jest przepisywana z formularza „Karta informacyjna (sprawozdanie) z przebiegu praktyki zawodowej”

wypełnianego przez zakładowego opiekuna praktyk oraz podpisywanego również przez dyrektora/właściciela zakładu pracy.

Rekomenduje się wprowadzenie wymogu opracowania przez studentów sprawozdania, w którym w formie eseju/raportu przedstawia realizowane zadania i wykonywane czynności, które wskazują na osiągnięcie każdego efektu uczenia. Warto dodać również element samooceny/autorefleksji, w którym studenci wskażą obszary swoich kwalifikacji i kompetencji, które stanowią ich silne strony oraz stanowią pilne obszary doskonalenia. Takie sprawozdania przygotowywane w formie elektronicznej mogą stanowić wartościową bazę danych nie tylko dla uczelnianych opiekunów praktyk, ale również dla osób prowadzących zajęcia w obszarach zidentyfikowanych jako słabości (np. metodyka, komunikacja interpersonalna). Mogą być także przydatne np. dla ABK przy planowaniu oferty szkoleń czy działu projektów.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje uczelnianych opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Na ocenianym kierunku zadania te wykonują dwie osoby, z których jedna jest doktorem nauk medycznych oraz ukończyła studia podyplomowe, szkolenia w zakresie neuropsychologii, psychoterapii poznawczo-behawioralnej psychologii klinicznej dzieci i młodzieży; druga jest magistrem psychologii od 2013 roku i od początku jest zawodowo związana z Uczelnią i jest odpowiedzialna przede wszystkim za nadzór nad pierwszymi praktykami śródrocznymi, których wymiar wynosi 25 godzin.

W odniesieniu do zakładowych opiekunów praktyk warto wskazać na sformułowany w regulaminie wymóg, zgodnie z którym studenci mogą podejmować praktykę wyłącznie w podmiotach, które zatrudniają psychologów z co najmniej 3-letnim doświadczeniem w zawodzie psychologa. Uznanie spełnienia tego warunku opiera się wprawdzie na deklaracji i nie jest zawarte w porozumieniu dotyczącym praktyk studenckich zawierającym między uczelnią a podmiotem przyjmującym na praktykę, ale postawienie takiego wymogu można uznać za dobrą praktykę. Rozwiązaniem stosowanym na uczelni i wartym upowszechnienia jest również wskazywanie w porozumieniach zakładowego opiekuna praktyk z imienia i nazwiska - taką osobę uczelniany opiekun praktyk może dużo lepiej zweryfikować przed skierowaniem studenta na praktyki.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. W regulaminie praktyk precyzyjnie wskazano typy podmiotów, w których mogą one się odbywać, są to:

- Poradnie Zdrowia Psychicznego;
- Poradnie Psychologiczne;
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne;
- Centra Interwencji Kryzysowej;
- Rodzinne ośrodki diagnostyczno-konsultacyjne przy sądach okręgowych;
- Szpitale;
- Policja – komendy policji;
- Więziennictwo – zakłady karne;
- Firmy szkoleniowe i konsultingowe;
- Firmy doradztwa zawodowego;
- Media;
- Domy pomocy społecznej;
- Miejskie i Powiatowe Urzędy Pracy;

- Ośrodki leczenia uzależnień;
- Warsztaty terapii zajęciowej;
- Ośrodki preadopcyjne i adopcyjne;
- Ośrodki wsparcia i rehabilitacji społecznej;
- Centra pomocy rodzinie;
- Młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- Krajowe Towarzystwo Autyzmu;
- Urzędy i ośrodki do spraw pomocy cudzoziemcom;
- Ośrodki badania opinii społecznej

lub inne podmioty, o ile realizują zadania z zakresu pomocy psychologicznej i – jak wspomniano wyżej – zatrudniają psychologa z przynajmniej 3-letnim stażem zawodowym. Również analiza dokumentacji praktyk wskazuje, że miejsca, w których studenci odbywali praktyki są właściwe z punktu widzenia osiągania efektów uczenia się.

Realizacja praktyk w okresie ograniczeń wynikających z pandemii była utrudniona ze względu na ograniczenia w funkcjonowaniu wielu typów podmiotów, które zwykle stanowiły miejsca praktyk. Praktyki były jednak realizowane w trybie bezpośrednim, nie tylko dzięki bardzo dobrym relacjom z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ale również znacznemu zapotrzebowaniu na psychologów na lokalnym rynku pracy.

Wśród podmiotów, w których studenci odbywają praktyki brakuje tych, których profil działalności pozwalałby na realizację praktyk studentom specjalności psychologia działalności społecznej i zawodowej człowieka, czyli zdobywanie kompetencji praktycznych w zakresie: funkcjonowania w organizacji, efektywnej komunikacji, procesów grupowych, autoprezentacji, procesów podejmowania decyzji, negocjacji i mediacji, a także zagadnień z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi czy doradztwa zawodowego.

Rekomenduje się pozyskanie do współpracy w realizacji praktyk również podmiotów reprezentujących prywatne przedsiębiorstwa np. z rozbudowanymi działami HR, a także firmy badawcze, doradcze.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywają się w oparciu o zasady opublikowane w regulaminie praktyk. Pełna dokumentacja praktyk – zarówno regulamin, jak i program oraz szablony dokumentacji są publicznie dostępne na stronie internetowej uczelni. W regulaminie wskazano prowadzone formy praktyk, cel główny i szczegółowe cele. W regulaminie wskazano osoby odpowiedzialne za organizację praktyk i nadzór merytoryczny nad ich przebiegiem. Tą osobą jest Instytutowy Opiekun Praktyk. Do obowiązków Instytutowego Opiekuna Praktyki należą w szczególności zadania takie jak:

- przygotowanie dokumentów dotyczących praktyk (umów, rachunków, porozumień, wniosków);
- ustalenie programu praktyki (terminu, czasu trwania, instrukcji, planu praktyki) oraz sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad przebiegiem praktyki;
- ustalenie szczegółowych warunków zaliczenia;
- zaliczenie praktyki następuje w oparciu o pozytywną ocenę wystawioną przez osobę odpowiedzialną za realizację praktyki ze strony instytucji, w której odbywana jest praktyka.

W konsekwencji przyznana ocena – o ile jest pozytywna – nie jest poddawana żadnej weryfikacji przez osobę pełniącą funkcję Instytutowego Opiekuna Praktyk. Zasada ta została wpisana do regulaminu w brzmieniu: „Podstawę wysokości oceny wpisywanej do indeksu stanowi ocena wystawiona przez opiekuna praktyk z instytucji, w której student odbywał praktykę”.

Regulamin zawiera wymagania dotyczące placówek, w których studenci odbywają praktyki oraz reguły ich zatwierdzania w przypadku samodzielnego wyboru miejsca praktyk przez studentów. Zasady te zostały opisane wyżej.

Warunki kwalifikowania na praktykę zawarto w sylabusie. Należy zaznaczyć, że one również (podobnie jak efekty uczenia się, cele praktyk i treści programowe) są identyczne w przypadku praktyk śródrocznych i ciągłych. Wymagania te obejmują: „Ukończone kursy psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży, psychologia rozwojowa dorosłych, psychologia społeczna, psychologia kliniczna, psychopatologia, diagnoza psychologiczna”.

W regulaminie opisano też zasady umożliwiające zwolnienie z praktyk. Zwolnienie jest formalnie możliwe na wniosek studenta, który następnie jest opiniowany przez Instytutowego Opiekuna Praktyk. Zgodnie z treścią regulaminu o zwolnienie z praktyk mogą się ubiegać studenci, którzy „wykonują lub wykonywali pracę zarobkową, w tym za granicą, wolontariat, staż lub prowadzą działalność gospodarczą spełniającą wymagania programu praktyki. Warunkiem zaliczenia praktyki w takim przypadku jest udokumentowanie przez studenta doświadczenia zawodowego lub prowadzenie działalności odpowiadającej programowi praktyki w okresie nie krótszym niż czas praktyki określony w planie studiów. Przede wszystkim należy zaznaczyć, że takie działanie jest niezgodne z obowiązującymi przepisami, w myśl których zwolnienie z części przedmiotów przewidzianych w programie studiów jest możliwe jedynie dla kandydatów na studia, tj. na etapie przyjęć na studia poprzez przeprowadzenie procedury potwierdzania osiągnięcia efektów uczenia się uzyskanych poza formalnym kształceniem. Ponadto zapisy regulaminu umożliwiają formalnie zaliczenie praktyk osobom, które np. prowadziły działalność gospodarczą (np. w zakresie coachingu) przez 175 godzin. Natomiast wymagania wobec opiekunów praktyk obejmują – jak wspomniano – min. trzy lata pracy w zawodzie jako psycholog. Ergo – stosowanie takich zapisów i stwarzanie takich możliwości nie tylko przyczynia się do obniżania jakości kształcenia, ale w przypadku zawodu psychologa jest szczególnie ryzykowne w wymiarze indywidualnym (dla pacjenta, klienta), jak i społecznym (jako zawodu zaufania publicznego). Szczególnie wymownym negatywnym przykładem jest zaliczenie praktyk studentce na podstawie doświadczenia zawodowego na stanowisku fizjoterapeuty. Na wizytowanym kierunku studentom zaliczano w poczet praktyk staże organizowane w ramach projektu finansowanego ze środków UE. Analiza przyjętych efektów uczenia się, miejsc praktyk, wymogów wobec staży, okresu realizacji projektu, jego regulaminu oraz wymiaru czasowego stażu pozwalają stwierdzić, że w tym przypadku zaliczanie praktyk na podstawie realizowanego w ramach projektu stażu pozwalało osiągnąć efektu uczenia się założone dla praktyk.

Praktyki nie podlegają procedurze hospitacji. Jak wspomniano – zgodnie z regulaminem - to Instytutowy Opiekun Praktyk odpowiada za realizację praktyk zgodnie z jej celami i ustalonym programem. Osoba pełniąca tę funkcję nie ma jednak żadnych systemowych ani wystandaryzowanych narzędzi monitorowania ich przebiegu. Jednocześnie należy zaznaczyć, że hospitacje zajęć na UJK są objęte procedurą przyjętą w 2019 roku. W procedurze wskazano jednak, że hospitacje obejmują jedynie zajęcia dydaktyczne prowadzone w Uczelni przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w oparciu o umowy o pracę oraz umowy cywilno-prawne. Z formalnego punktu porozumienie ws. praktyk to również umowa cywilno-prawna, a zakładowi opiekunowie praktyk to tzw. „inne osoby prowadzące zajęcia” i ich praca również powinna podlegać hospitacjom.

Rekomenduje się wprowadzenie zmian w procedurze dotyczącej praktyk oraz w zapisach porozumień ws. praktyk tak, aby umożliwiały one hospitowanie praktyk przez osoby odpowiedzialne za ich organizację i przebieg po stronie uczelni.

Zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania są wskazane w treści porozumienia ws. praktyk. Brakuje ich jednak w regulaminie praktyk.

Rekomenduje się wprowadzenie do regulaminu praktyk zapisów dotyczących zadań opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby ich komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe. Te kryteria są określone w regulaminie i dotyczą realizowania przez podmiot zadań związanych z pomocą psychologiczną, podpisania porozumienia w sprawie organizacji praktyk z Uczelnią oraz wspomnianego wcześniej wymogu – zatrudnia przez podmiot psychologa, mającego co najmniej 3-letnie doświadczenie w zawodzie psychologa.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji oraz wniosków z rozmów z przedstawicielami Uczelni należy stwierdzić, że program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz zakładowi opiekunowie praktyk, a także realizacja praktyk, efekty uczenia się osiąmane na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. W konsekwencji Uczelnia nie dysponuje zobiektywizowanymi danymi, które mogą być wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja oraz rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych nie budzi większych zastrzeżeń, za wyjątkiem przywołanego wcześniej problemu niedoszacowania liczby godzin pracy własnej studenta. Problemem jest jednak organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych, która nie zapewnia studentom efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na udział w zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. W raporcie samooceny znalazła się informacja, iż zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w formie weekendowych zjazdów, przy czym nie podana została liczba tych zjazdów, przypadających na semestr, rok lub cykl kształcenia. Z informacji uzyskanych w trakcie wizytacji wynika, że zjazdy mają miejsce co dwa tygodnie (oznacza to 8 zjazdów w trakcie semestru), a zajęcia rozpoczynają się w piątek o godzinie 15.30 i są kontynuowane w kolejne dni, tj. sobotę i niedzielę. Z informacji zawartych w harmonogramie realizacji programu studiów na studiach niestacjonarnych dołączonych do raportu samooceny wynika, że na każdy zjazd w trakcie pierwszych dwóch lat studiów przypada od 26 do ponad 30 godzin zajęć (od 210 do 255 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela w trakcie całego semestru). Przy uwzględnieniu faktu, że część zajęć odbywa się w piątek popołudniu oznacza to jednak wciąż ok. 10-13 godzin zajęć dziennie w pozostałe dni zjazdu, co pozostaje w całkowitej sprzeczności z zasadami higieny pracy umysłowej.

Przewidziany w planie studiów czas przeznaczony na sprawdzanie poziomu nabywanej wiedzy i umiejętności oraz ocenę stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się. Nie budzi zastrzeżeń także sposób dostarczania studentom informacji zwrotnej o uzyskiwanych przez nich rezultatach procesu kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Ogólna charakterystyka treści programowych zaproponowanych w programie studiów jest prawidłowa. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia założonymi dla kierunku (wyjątkiem jest efekt U13, który nie odpowiada treściom programowym przewidzianym dla studiów niestacjonarnych). Treści te pozostają w zgodzie z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie psychologia oraz z zakresem działalności naukowej prowadzonej w tej dyscyplinie w uczelni.

Treści programowe są w przeważającej części specyficzne dla poszczególnych zajęć oraz mają charakter kompleksowy, co pozwala studentom na osiąganie założonych dla kierunku efektów uczenia się. Nieliczne nieprawidłowości dotyczą powtarzania się treści w ramach kilku zajęć.

Czas trwania studiów oraz łączny nakład pracy studentów w trakcie ich realizacji zostały zaplanowane prawidłowo. Jednak sposób szacowania czasu pracy własnej studenta w ramach zajęć należy uznać za nieprawidłowy. Tym samym za nieprawidłowy uznano sposób szacowania ECTS osiąganych przez studentów w ramach konkretnych zajęć.

Liczba godzin zajęć odbywanych przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia zapewnia osiąganie przez studentów efektów uczenia. Liczba ECTS osiągnięta przez studentów w ramach zajęć przy bezpośrednim udziale nauczycieli jest zgodna z wymaganiami.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć w planach studiów została zaplanowana prawidłowo, za wyjątkiem części zajęć realizowanych w języku angielskim, które zostały przewidziane w programie studiów zanim studenci osiągną odpowiednie kompetencje językowe pozwalające na efektywne osiągnięcie efektów uczenia się w ramach tych zajęć.

Dobór form zajęć oraz proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach jest zasadniczo prawidłowy i pozwala, za wyjątkiem wskazanych powyżej przykładów, na osiąganie odpowiednich efektów uczenia się.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru jest zgodna z wymogami. Treści kształcenia obejmują zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie psychologia w odpowiedniej liczbie punktów ECTS.

Plan studiów obejmuje też zajęcia poświęcone kształceniu kompetencji językowych. Łączna liczba godzin przewidzianych dla tych zajęć nie gwarantuje jednak wszystkim studentom osiągnięcie odpowiedniego, wymaganego poziomu tych kompetencji.

Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość mają charakter wyłącznie pomocniczy, są nieliczne a ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie.

Metody kształcenia, stosowane w dydaktyce na kierunku psychologia są odpowiednie i zróżnicowane. Uwzględniają osiągnięcia dydaktyki akademickiej, są właściwie dobrane i stymulują studentów do samodzielnej aktywności. Stosowane metody dydaktyczne przygotowują także studentów do prowadzenia działalności naukowej. Odpowiednio dobrano także metody kształcenia w przypadku zajęć poświęconych doskonaleniu kompetencji językowych.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, jednak są tożsame z kierunkowymi efektami uczenia się, a w konsekwencji sformułowane na wysokim poziomie ogólności. Ponadto efekty uczenia się przyjęte dla praktyk śródrocznych i ciągłych są również identyczne. Nie ma żadnej jakościowej różnicy między zapisami sylabusów poszczególnych form praktyk.

Treści programowe określone dla praktyk wymagają zróżnicowania i uwzględnienia kumulatywnego przyrostu wiedzy i rozwoju umiejętności i kompetencji studentów na poszczególnych etapach studiów. Wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają Instytutowemu Opiekunowi Praktyk skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Brakuje w nich reguł przeprowadzania hospitacji oraz ustalonego zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się.

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. W konsekwencji brakuje danych, których analiza pozwala uzyskać wyniki użyteczne w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest poprawna na studiach stacjonarnych. W przypadku studiów niestacjonarnych, znaczne codzienne obciążenie czasem uczestniczenia w zajęciach utrudnia osiągnięcie efektów uczenia się.

Nieprawidłowości, które były podstawą do zaproponowania oceny "kryterium spełnione częściowo":

1. Niedopasowanie treści programowych dla studiów niestacjonarnych, dla których nie przewidziano zajęć pozwalających na osiągnięcie efektu uczenia się w zakresie umiejętności U13.
2. Niedośzacowanie czasu pracy samodzielnej studenta w ramach poszczególnych zajęć skutkujące nieprawidłowościami w szacowaniu ECTS przyporządkowanych do zajęć.
3. Niespecyficzność treści programowych przekazywanych w ramach poszczególnych zajęć przejawiająca się powtarzaniem treści na różnych zajęciach.
4. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć, jednak są tożsame z kierunkowymi efektami uczenia się, a w konsekwencji sformułowane na wysokim poziomie ogólności. Ponadto efekty uczenia się przyjęte dla praktyk śródrocznych i ciągłych są również identyczne. Nie ma żadnej jakościowej różnicy między zapisami sylabusów poszczególnych form praktyk.
5. Treści programowe określone dla praktyk wymagają zróżnicowania i uwzględnienia kumulatywnego przyrostu wiedzy i rozwoju umiejętności i kompetencji studentów na poszczególnych etapach studiów.
6. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie są trafnie dobrane i nie umożliwiają Instytutowemu Opiekunowi Praktyk skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów.

7. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.
8. Stosowane rozwiązania w zakresie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk są nieskuteczne i niezgodne z obowiązującymi przepisami.
9. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach nie podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów. W konsekwencji brakuje danych, których analiza pozwala uzyskać wyniki użyteczne w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.
10. Nieprawidłowa organizacja oraz rozplanowanie zajęć na studiach niestacjonarnych przejawiająca się zbyt dużą liczbą zajęć przewidzianych na każdy dzień zjazdów i będąca w sprzeczności z zasadami higieny pracy umysłowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobrą praktyką jest wymóg dotyczący posiadania przez zakładowych opiekunów praktyk minimum trzyletniego doświadczenia pracy w zawodzie psychologa.

Zalecenia

1. Należy opracować efekty uczenia się dla poszczególnych form praktyk uwzględniające zarówno etap kształcenia, jak i wymiar praktyk.
2. Należy zapewnić metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, w tym dokumentację praktyk w taki sposób, aby możliwe było identyfikowanie i odnoszenie zadań realizowanych przez studentów w trakcie praktyk do efektów uczenia się.
3. Należy wprowadzić rozwiązanie, w którym Instytutowy Opiekun Praktyk poddaje weryfikacji osiągnięcie przez studentów wszystkich założonych dla praktyk efektów uczenia się.
4. Należy dostosować zasady organizacji praktyk odnoszące się do trybu potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza formalnym systemem kształcenia do obowiązujących przepisów, w tym przede wszystkim art. 71. Ustawy.
5. Należy wprowadzić rozwiązania, które umożliwiają prowadzenie wystandaryzowanej oceny praktyk przez studentów uwzględniającej elementy takie jak: program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunów praktyk, realizację praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach. Wyniki ewaluacji muszą przekładać się na wnioski, które będą wspierać proces doskonalenia programu praktyk i ich realizacji.
6. Zaleca się przeprowadzenie ponownego i realistycznego szacowania czasu samodzielnej pracy studenta w ramach zajęć oraz punktów ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć.
7. Zaleca się dokonanie przeglądu kart poszczególnych przedmiotów oraz wyeliminowanie powtarzających się treści programowych w ramach różnych zajęć.
8. Zaleca się opracowanie prawidłowego planu studiów dla studiów niestacjonarnych eliminującego problem nadmiernego obciążenia zajęciami w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem przypadających na dzień zjazdu.
9. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania wyżej wskazanych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji kandydatów na studia na kierunku psychologia określa uchwała Senatu UJK, która wskazuje także przedmioty kwalifikacyjne oraz minimalną liczbę punktów uprawniającą kandydata do wpisu na listę studentów. Liczba miejsc na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest zatwierdzana zarządzeniem Rektora UJK. W załącznikach do uchwały zamieszczono także zasady uwzględniania świadectw uzyskanych poza granicami Polski, rekrutacji cudzoziemców, zasady przyjęć na studia laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych. Ogólne zasady i warunki uznawania efektów uczenia studentów wznawiających studia lub przenoszących się z innych uczelni zostały zawarte w Regulaminie Studiów UJK. Szczegółowe warunki regulowane są zarządzeniem Dziekana Wydziału Pedagogiki i Psychologii. Wszystkie akty regulujące warunki i tryb rekrutacji kandydatów są podane do publicznej wiadomości i dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej lub na stronach internetowych uczelni.

W procesie kwalifikacji na studia na kierunku psychologia uwzględniane są wyniki egzaminu maturalnego z trzech przedmiotów: języka polskiego, wybranego języka obcego oraz jednego z trzech możliwych do wyboru przedmiotów (biologia, historia lub matematyka). Każdemu z przedmiotów przypisana jest także odpowiednio zróżnicowana waga uwzględniana przy obliczaniu wyniku końcowego kandydata. Uwzględnione mogą być wyniki egzaminu maturalnego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, przy czym każdemu z poziomów także przypisano inne wagi (poziom podstawowy 1, poziom rozszerzony 2).

Warunki rekrutacji na studia na kierunku psychologia należy uznać za bezstronne i zapewniające kandydatom równe szanse w podjęciu studiów. Procedura rekrutacyjna jest przejrzysta i selektywna. Zapewnia to dobór kandydatów posiadających wiedzę i kompetencje na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Jedyny problem wynika z faktu, że w procesie rekrutacji uwzględnia się wyniki egzaminu maturalnego z języka obcego niezależnie od tego, jaki język obcy został wybrany przez kandydata na egzaminie maturalnym. Biorąc pod uwagę fakt, że na I roku studiów część zajęć jest realizowana w języku angielskim, stwarza to problem osobom, które w wyniku rekrutacji zostały wpisane na listę studentów i jednocześnie nie posiadają odpowiednich kompetencji językowych w zakresie języka angielskiego. Ponadto, w przypadku zajęć kształtujących kompetencje językowe w zakresie języka obcego, przewidzianych programem studiów na kierunku psychologia i realizowanych od II roku studiów, wskazano jako warunek wstępny posiadanie przez studenta kompetencji językowych na poziomie co najmniej B1 zgodnie z wymaganiami ESOKJ. Oznacza to problem dla kandydata z dobrymi wynikami egzaminu maturalnego, który zostałby przyjęty na I rok studiów na kierunku psychologia i jednocześnie nie posiadałby odpowiednich kompetencji w zakresie żadnego z trzech wskazanych języków obcych. Liczba godzin zajęć z udziałem nauczyciela przewidziana programem studiów na kierunku psychologia (180 godzin na studiach stacjonarnych i 120 godzin na studiach niestacjonarnych) nie gwarantuje możliwości osiągnięcia przez takiego studenta poziomu B2+ kompetencji językowych wymaganego do ukończenia studiów. Rekomenduje się dokonanie zmiany w procedurze rekrutacji na studia ograniczającej listę uwzględnianych w procedurze wyników egzaminu maturalnego z języka obcego do wyłącznie języka angielskiego.

Przejrzyste i bezstronne są także reguły potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów przedstawione w odpowiednich ogólnodostępnych dokumentach i uchwalone przez Senat

UJK. Podobna ocena dotyczy procedury uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, w tym również uczelni zagranicznej.

Procedura dyplomowania na kierunku psychologia jest identyczna dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych i jest realizowana w oparciu o Regulamin Studiów UJK oraz Regulamin Dyplomowania w Katedrze Psychologii. Procedura dyplomowania jest przejrzysta i specyficzna dla kierunku psychologia. Umożliwia także potwierdzenie osiągnięcia przez studenta w trakcie studiów założonych dla kierunku efektów uczenia się. Prace dyplomowe najczęściej mają charakter empiryczny, co jest odpowiednie dla kierunku o profilu ogólnoakademickim. Obowiązujące na kierunku psychologia ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są sprecyzowane w sylabusach. Stosowane są w celu ciągłego monitorowania postępów uczenia się oraz w momencie podsumowania na zakończenie realizacji zajęć. Prowadzący zajęcia stosują zróżnicowane formy i sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się, dostosowane do specyfiki zajęć i specyfiki zakładanych efektów.

Stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się są prawidłowe. Umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów, są bezstronne i zakładają możliwość adaptowania metod oceny w przypadku studentów z niepełnosprawnością. Wśród stosowanych metod dominują kolokwia, sprawdziany, referaty lub prezentacje w przypadku prac etapowych; kolokwia, sprawdziany lub projekty w przypadku prac zaliczeniowych oraz egzaminy ustne lub pisemne. Zasady zaliczenia są podawane do wiadomości studentów z odpowiednim wyprzedzeniem. Za prawidłowe należy uznać również reguły przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej postępów w osiąganiu efektów uczenia się. Opracowano także zasady postępowania związane z możliwością wystąpienia sytuacji konfliktowych występujących w procesie weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Stosowane metody zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się w trakcie całych studiów. Dotyczy to także przygotowania studentów do prowadzenia własnej aktywności naukowej. Za właściwe należy uznać metody stosowane w przypadku oceny efektywności kształcenia w zakresie języka obcego. Stopień opanowania kompetencji językowych jest oceniany po każdym semestrze (zaliczenie z oceną na podstawie wyniku kolokwium) oraz na zakończenie kształcenia poprzez egzamin ustny.

Potwierdzeniem osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są więc prace etapowe, dzienniczki praktyk oraz prace egzaminacyjne, które są archiwizowane przez okres roku akademickiego. Zespół oceniający miał pełen dostęp do wszystkich zarchiwizowanych prac, co potwierdza prawidłowość funkcjonowania systemu oceny i weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w tym zakresie. Wyrównana ocena tych prac dokonana przez członków zespołu oceniającego potwierdza, że forma, tematyka i metodyka prac etapowych i dyplomowych odpowiada wymaganiom dla jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim na kierunku psychologia. Uczelnia monitoruje także aktywnie losy swoich absolwentów.

Potwierdzeniem kompetencji badawczych i przygotowania do prowadzenia badań lub uczestniczenia w prowadzeniu badań są publikacje i aktywne uczestnictwo w konferencjach naukowych studentów kierunku psychologia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady i kryteria rekrutacji kandydatów na kierunek psychologia zostały opracowane prawidłowo. Zapewniają przejrzystość i bezstronność zasad rekrutacji oraz równe szanse dla kandydatów. Umożliwiają także identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem uczenia się oraz w innej uczelni, w tym także zagranicznej.

Prawidłowa jest procedura procesu dyplomowania, a także system weryfikacji prac dyplomowych, czego dowodem są przedłożone przez Uczelnię wybrane prace dyplomowe.

Uczelnia wypracowała i stosuje spójny i przejrzysty system weryfikacji efektów uczenia się oraz zdobywania kwalifikacji językowych. Przyjęty system weryfikacji efektów uczenia się zapewnia równe traktowanie studentów. System ten cechuje rzetelność i przejrzystość a oceny dokonywane w ramach tego systemu są wiarygodne i porównywalne. Prawidłowo stosowane są także zasady przekazywania studentom informacji zwrotnych dotyczące stopnia osiągnięcia efektów uczenia się. Stosowane w ramach tego systemu metody (prace etapowe, kolokwia, egzaminy) zapewniają skuteczną weryfikację postępów w nauce studentów i ocenę osiągania przez nich efektów uczenia się. Dotyczy to zarówno wiedzy zdobywanej na zajęciach powiązanych z dyscypliną psychologia, jak i zajęć kształtujących kompetencje w zakresie języka obcego.

Skuteczność działania stosowanego w uczelni systemu weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się znajduje potwierdzenie w pracach etapowych i dyplomowych, do których wgląd umożliwiono członkom zespołu oceniającego. Skuteczność tego systemu potwierdzony jest także faktem współpracy studentów i pracowników jednostki w zakresie przygotowywania publikacji naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku psychologia (zarówno pracownicy Katedry Psychologii zatrudnieni w UJK jako podstawowym miejscu pracy jak i świadczący pracę w ramach umów cywilno-prawnych) posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz wykazali doświadczenie zawodowe w zakresie psychologii np. praca w zawodzie psychologa w takich placówkach jak szpitale czy poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Należy zatem podkreślić, że osoby realizujące zajęcia dydaktyczne na kierunku psychologia posiadają adekwatne kwalifikacje oraz doświadczenie zawodowe, które umożliwiają prawidłową realizację zadań stawianych nauczycielom akademickim, co przekłada się na możliwości nabywania odpowiednich kompetencji przez studentów zgodnie z zakładanymi efektami uczenia się.

Na kierunku psychologia na podstawie umowy o pracę zatrudnionych jest 23 pracowników (w tym 5 osób zatrudnionych na stanowiskach profesorów, 12 adiunktów, 4 asystentów i 2 wykładowców). Pracownicy zatrudnieni w ramach umowy o pracę realizują co najmniej 75% godzin dydaktycznych, natomiast nauczyciele akademicy zatrudnieni w ramach umów cywilno-prawnych co najwyżej 25%.

W roku akademickim 2020/21, pracownicy etatowi realizowali na studiach stacjonarnych 89%, zaś na studiach niestacjonarnych 87% zajęć. Natomiast pracownicy w ramach umów cywilno-prawnych odpowiednio – 11% i 13% zajęć. Liczebność kadry oraz jej kompetencje umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Przedstawiona struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest właściwa. Dobrym prognostykiem jest też struktura wiekowa. Tworzą oni adekwatny zasób kadrowy oraz reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe wpisujące się w zakres wykazanych efektów uczenia się. Umożliwia to prawidłową realizację prowadzonych przez nich zajęć ujętych w programie studiów oraz osiągnięcie w pełni zakładanych celów i efektów uczenia się, w tym nabywanie kompetencji badawczych. Część kadry dydaktycznej na kierunku psychologia łączy wiedzę naukową z praktycznym doświadczeniem w ramach działalności zawodowej prowadzonej poza Uczelnią, spójnej z tematyką zajęć. Wśród nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku są aktywni zawodowo praktycy pracujący w różnych obszarach wykorzystania psychologii (np. szpitale, sądy czy poradnie psychologiczno-pedagogiczne). Zapewnia to studentom ocenianego kierunku możliwość nabycia (na zajęciach) umiejętności przydatnych na rynku pracy. Przydział zajęć kadry dydaktycznej na kierunku psychologia opiera się o psychologów zatrudnionych również w wielu placówkach, co sprawia, że w oparciu o ich kompetencje takie jak wieloletnie doświadczenia kliniczne oraz wysokie kwalifikacje w zakresie terapii dzieci i młodzieży, terapii rodzin, terapii uzależnień czy pracy z osobami z zaburzeniami zdrowia psychicznego przekłada się zarówno na proces dydaktyczny, jak również realizowane badania naukowe.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku psychologia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, zarówno w bezpośrednim kontakcie ze studentami, jak i z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia systematycznie wspiera rozwój kompetencji dydaktycznych kadry, zapewniając rozliczne kursy i szkolenia np. dotyczące użytkowania platformy MS Teams czy specjalistyczne szkolenia z metod diagnostycznych, co bezpośrednio przekłada się na ich kompetencje dydaktyczne w obszarze kształcenia z zakresu narzędzi psychologicznych. Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiczną związaną z Covid-19 nauczyciele akademicy i osoby prowadzące zajęcia na kierunku psychologia zostali przygotowani do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na podkreślenie zasługuje także fakt indywidualnego samodoskonalenia nauczycieli, którzy dzielą się doświadczeniami związanymi z kształceniem za pomocą platformy Teams. Należy także podkreślić, że w uczelni, w tym na kierunku psychologia prowadzona jest na bieżąco kontrola realizacji zajęć prowadzonych w formie e-learningu. Uczelnia wspiera osiągnięcia naukowe pracowników naukowych, co znajduje odzwierciedlenie w przyznawanych systematycznie pracownikom nagrodach rektorskich, zarówno indywidualnych, jak i zespołowych. Należy podkreślić, że spektrum przedmiotowe realizowanych dotąd badań oraz ich powiązanie z procesem dydaktycznym poprzez wprowadzenie wynikających z prowadzonych przez kadrę badań treści kształcenia (np. psychologia przebaczenia) oraz doświadczenia zawodowego (np. psychologia sądowa) do zajęć przekłada się na realne działania polegające na włączaniu studentów do badań i ich upowszechniania (np. publikacja wraz ze studentami artykułu naukowego w prestiżowym czasopiśmie naukowym *Personality and Individual Differences* czy udziale w konferencjach naukowych). Nauczyciele akademicy tym samym obejmują opieką tutorską pracę naukową studentów, których celem jest konkretne osiągnięcie naukowe, takie jak artykuł, referat bądź poster konferencyjny).

Pracownicy naukowo-dydaktyczni są zatrudniani po przeprowadzeniu konkursów na stanowiska, które odbywają się zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi w zakresie zatrudniania nauczycieli akademickich. Polityka kadrowa Katedry Psychologii UJK jest ukierunkowana na zatrudnianie zarówno

doświadczonych pracowników charakteryzujących się bogatym doświadczeniem dydaktycznym, praktycznym i naukowym, jak i na pozyskiwanie młodej kadry zorientowanej na uzyskiwanie stopni naukowych, pozyskiwanie grantów zewnętrznych i publikowanie w wysoko punktowanych czasopismach naukowych. Wstępna obsada zajęć dydaktycznych na konkretny rok akademicki jest dokonywana przez zastępcę Kierownika Katedry Psychologii ds. Kształcenia, następnie ostatecznej akceptacji dokonuje kierownik Katedry oraz Rada Wydziału. W procesie obsadzania zajęć decydującą rolę odgrywają następujące kryteria, tj. kwalifikacje formalne oraz wiedza merytoryczna poparta zarówno zainteresowaniami jak i dorobkiem naukowym zbieżnym z tematyką przedmiotu i rodzajem planowanych zajęć.

Zatrudnianie i awanse zarówno nauczycieli akademickich, jak i nauczycieli zatrudnionych na umowy cywilnoprawne na kierunku psychologia dokonywane jest w oparciu o zasadę zgodności dorobku naukowego, kompetencji dydaktycznych oraz zawodowych. Prawidłową obsadę zapewnia prowadzona polityka kadrowa, która znajduje odzwierciedlenie w realnym zaangażowaniu osób prowadzących zajęcia w przekazywaniu wiedzy i doświadczeń zawodowych studentom. Przydział zajęć oraz obciążenia godzinowe poszczególnych nauczycieli w ramach zgodnego z wymaganiami pensum, ale uwagę zwraca fakt, iż wszyscy nauczyciele posiadają nadgodziny co utrudnia realizację rozwoju naukowego.

Ankietyzacja wśród studentów oceny zajęć przeprowadzana jest w sposób systematyczny, a jej wyniki służą ocenie procesu kształcenia oraz jego doskonalenia. Analiza tych ankiet może wpłynąć na zmiany obsady konkretnych zajęć.

Nauczyciele akademicy podlegają okresowej ocenie, która jest obligatoryjna. Zasady tych ocen są określone w regulacjach prawnych uczelni. Regularne hospitacje zajęć przez bardziej doświadczonych pracowników, zgodnie z adekwatną procedurą wydziałową.

Hospitacje służą stałemu podnoszeniu swoich kompetencji dydaktycznych, rozwijaniu warsztatu pracy oraz ogólnemu rozwojowi kadry dydaktycznej. Podczas hospitacji nauczyciele akademicy uzyskują wartościowe wskazówki do wykorzystania w dalszej pracy, mają możliwość podzielenia się swoimi spostrzeżeniami i doświadczeniami co sprzyja doskonaleniu swojej pracy. Hospitacje odbywają się minimum raz w cyklu oceny nauczyciela, a w wypadku osób zatrudnionych na umowę cywilno-prawną – w każdym roku akademickim. Hospitacje prowadzone są przez osobę wyznaczoną do ich przeprowadzenia zgodnie z opisaną procedurą z zastrzeżeniem, że może przeprowadzać je osoba posiadająca taki sam lub wyższy tytuł zawodowy/stopień naukowy, reprezentująca tę samą dyscyplinę co osoba hospitowana. Wyniki hospitacji wraz z ocenami studentów umożliwiają wyznaczenie nowych kierunków doskonalenia zawodowego nauczycieli akademickich, umożliwiają również weryfikację założeń dotyczących konkretnych przedmiotów. Wyniki ankietyzacji udostępniane są Kierownikowi Katedry, a w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości prowadzone są indywidualne rozmowy wyjaśniające z pracownikiem.

Działalność naukowa przejawiająca się w realizacji licznych projektów badawczych, dużej aktywności publikacyjnej i popularyzacyjnej oraz pozyskiwaniu środków na badania naukowe. Pracownicy mają w swoim dorobku publikacje w prestiżowych czasopismach międzynarodowych. Pracownicy pozyskują też granty. Dodatkowo efektem inspirowania studentów do pracy naukowej jest fakt otrzymania w roku 2020 przez jednego ze studentów psychologii Grantu Rektora UJK dla Studentów na realizację indywidualnego projektu badawczego. Prowadzona w ten sposób polityka kadrowa umożliwia prowadzenie zajęć na kierunku w sposób zapewniający prawidłową ich realizację. Ponadto realizowana polityka kadrowa przekłada się na stabilizację zatrudnienia oraz stwarza warunki do systematycznego i trwałego rozwoju nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. Nauczyciele

akademiccy mają możliwość pozyskiwania nagród odzwierciedlających stopień ich kompetencji oraz zaangażowania w pracę. Należy stwierdzić, że istniejące warunki pracy, w tym zachęcanie i stymulowanie pracowników do realizacji zadań naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych należy uznać za istotne w kształtowaniu ich kompetencji zawodowych.

Zasady przeciwdziałania dyskryminacji określone zostały w sposób sformalizowany, z uwzględnieniem wypracowanych w Uczelni dobrych praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku reprezentują dziedziny i dyscypliny naukowe pokrywające się ze przyjętymi efektami uczenia się, co umożliwia pełne osiągnięcie założeń oraz realizację zajęć, w tym nabycie przez studentów kompetencji badawczych. Nauczyciele akademicy posiadają odpowiedni dorobek naukowy oraz doświadczenie praktyczne, toteż obsada zajęć jest prawidłowa i zapewnia studentom możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Przydział zajęć oraz ich obsada jest prawidłowa, co umożliwia studentom osiąganie zakładanych efektów uczenia się. Obciążenia godzinowe są dokonywane w oparciu o istniejące w uczelni regulacje nie mniej jednak należy zauważyć, że wszyscy nauczyciele mają nadgodziny. Kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w formule e-learningu. Uczelnia podejmuje działania na rzecz prawidłowego doboru kadry naukowo-dydaktycznej, a polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z prawem i standardami przyjętymi w Uczelni, przez co zapewnia prawidłowość realizacji zajęć oraz motywację do samodoskonalenia pracowników. W katedrze istnieje system oceny nauczycieli akademickich uwzględniający zasięganie opinii studentów. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych jest właściwie i szczegółowo unormowane.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Pomieszczenia dydaktyczno-naukowe Katedry Psychologii UJK obejmują obiekty Wydziału Pedagogiki i Psychologii, Uniwersyteckiego Centrum Sportu oraz Studium Języków Obcych UJK. Budynek WPIP połączony jest z Centrum Edukacji Artystycznej, w którym odbywają się konferencje, sympozja, pokazy, koncerty. W auli dużej mieści się na stałe pianino. Aula ma wydzieloną reżyserkę, która połączona jest z aulami mniejszymi. Obraz można transmitować zatem z każdej auli. Większość sal wykorzystywanych w celach dydaktycznych wyposażona jest w rzutniki multimedialne i ekrany. Zajęcia odbywają się

głównie w wyremontowanym w latach 2017-2019 budynku WPiP (przeprowadzono termomodernizację). Obiekt ten ma trzy kondygnacje w skrzydle A i cztery kondygnacje w skrzydle B. W budynku mieszczą się dwie windy wewnętrzne (w każdym skrzydle). W obiekcie są trzy klatki schodowe – dwie ewakuacyjne w każdym skrzydle i jedna główna. Pomiędzy skrzydłami istnieje różnica poziomów. Na pierwszym piętrze klatki schodowej głównej znajduje się platforma dla osób z niepełnosprawnością ruchową łącząca skrzydła. Zaplecze dydaktyczne jest dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (windy, podjazdy dla wózków, odpowiednio wyposażone toalety). Zadbano o takie szczegóły jak na przykład różne kolory ościeżnic drzwi na poszczególnych piętrach dla ułatwienia orientacji przestrzennej osób słabowidzących. System ewakuacyjny jest wyraźnie oznakowany. Dostępne są również 2 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością na parkingu wewnętrznym.

Katedra dysponuje ponad 20 pokojami dla nauczycieli. Są one przestronne i wyposażone w biurka i sprzęt umożliwiający przygotowanie materiałów do zajęć (komputer, drukarka). Pokoje umożliwiają też warunki do konsultacji ze studentami (nie więcej niż 3-4 pracowników w pokoju).

W budynku wydziału do dyspozycji studentów pozostają trzy specjalistyczne laboratoria psychologiczne. W ramach Pracowni Psychologii Stosowanej i Psychometrii funkcjonują Laboratorium Testów Psychologicznych oraz Laboratorium Psychologii Transportu. W zbiorach Laboratorium Testów Psychologicznych są narzędzia wydawane przez Pracownię Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego (np. MMPI, SOR, ACL, Test Pamięci Wzrokowej Benntona, Testy Matryc Ravena), a także narzędzia badawcze opracowane na licencji open source wykorzystywane przez pracowników katedry w ramach prowadzonych badań naukowych. W swoich zasobach Laboratorium Testów Psychologicznych posiada ponad 119 pozycji testowych. Laboratorium Testów Psychologicznych otwarte jest od poniedziałku do piątku do godz. 18:00 oraz według indywidualnych potrzeb studentów, po wcześniejszym zgłoszeniu. Z kolei Laboratorium Psychologii Transportu jest wyposażone w zestawy najnowszych aparatów do badań psychologicznych kierowców oraz z zakresu psychologii pracy (Aparat Piórkowskiego, Aparat Krzyżowy, Aparat Piórkowskiego II-rzędowy, MCR, Wirometr, Stereometr, Aparat do Badań Pracy pod Stresem). W Pracowni Psychologii Klinicznej i Psychoterapii znajduje się Laboratorium Psychoterapii, które składa się z pokoju z lustrem weneckim do prowadzenia sesji terapeutycznych oraz pomieszczenia przeznaczonego do superwizji. W pracowni jest sprzęt audio wideo pozwalający na zapis prowadzonych sesji. Na wyposażeniu Laboratorium znajdują się dwa aparaty do Biofeedbacku typu Procomp Infinity.

Na terenie uczelni działa bezprzewodowa sieć komputerowa EDUROAM zapewniająca wszystkim studentom dostęp do Internetu. Infrastruktura informatyczna oraz techniczne wyposażenie sal dydaktycznych odpowiadają potrzebom kształcenia na kierunku. Są projektory multimedialne, 2 pracownice terminalowe z 14 stanowiskami komputerowymi. Sprzęt komputerowy jest poddawany corocznym przeglądom. Komunikację między uczelnią a studentami oraz wykładowcami wspomaga Wirtualna Uczelnia, platforma e-learningowa umożliwiająca prowadzenie zajęć w formie synchronicznej oraz komunikację studentów z wykładowcami. Materiały dydaktyczne opracowane są w formie elektronicznej i na platformie Wirtualna Uczelnia lub umieszczone w plikach MS Teams. Studenci mają dostęp do Wirtualnej Uczelni oraz oprogramowania Microsoft 365 i STATISTICA.

Biblioteka uniwersytecka oferuje dostęp do ponad 500 tys. książek i czasopism w wersji drukowanej. Ma też katalog online, w którym są zarejestrowane wszystkie wydawnictwa zwarte nabyte przez bibliotekę od 1992 r. i część księgozbioru pozyskanego wcześniej. Pozycje opublikowane przez ostatnie 5 lat są w wolnym dostępie, natomiast starsze są w magazynie. Biblioteka dysponuje udogodnieniami w wypożyczaniu (samowypożyczanie) i zwrocie książek (całodobowa wyrzutnia). Na oddzielnych

kondygnacjach są wypożyczalnia i czytelnia (200 miejsc), z częścią multimedialną (20 stanowisk z komputerami). Jeżeli książka nie jest już dostępna na rynku wydawniczym biblioteka dygitalizuje ją i udostępnia czytelnikom. Z tego względu literatura obowiązkowa na zajęcia, umieszczona w sylabusach, jest dostępna dla studentów. Dostrzegalna jest współpraca pomiędzy nauczycielami a biblioteką, np. na etapie tworzenia karty przedmiotu nauczyciel formułuje zgłoszenie książek do biblioteki, która dokonuje zakupu lub digitalizacji. W bazie znajdują się również prenumerowane czasopisma. Do dyspozycji studentów jest ekologiczny kserograf. Studenci i pracownicy mają dostęp do światowych zasobów informacji (m. in. bazy IBUK Libra PWN, EBSCO, SpringerLink, Wiley Online Library, Web of Science, Scopus). Trzykondygnacyjny budynek biblioteki jest nowoczesny, dysponuje udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami (oznaczenia brajlowskie). W bibliotece UJK są trzy wózkosze, które ułatwiają przemieszczanie się z książkami. Biblioteka otwarta jest 7 dni w tygodniu. Nauczyciele mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zakup książek (wypełniając odpowiedni formularz). Biblioteka zapewnia 100% potrzeb zakupowych nauczycieli. Do dyspozycji studentów psychologii jest również czytelnia pedagogiczna, która jest oddziałem Biblioteki Uniwersytetu i mieści się bezpośrednio w budynku WPiP. Czytelnia pedagogiczna posiada 33 miejsca do pracy z książką i 4 terminale do katalogu z dostępem do Internetu.

Nauczyciele akademicki i studenci mają możliwość wyrażania opinii na temat infrastruktury poprzez ankietę wypełnianą na koniec cyklu kształcenia. Ze względu na zakończenie w tym roku pierwszego cyklu pięcioletnich studiów, uczelnia dysponuje tylko jednym pakietem danych pochodzących z ankiet, które są aktualnie analizowane. Natomiast wyniki okresowych przeglądów (dokumentowane w sposób uporządkowany) są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, specjalistycznego oprogramowania oraz zasobów bibliotecznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna, naukowa i informatyczna umożliwią prawidłową realizację zajęć. Pomoce edukacyjne są nowoczesne. Całokształt zasobów dydaktycznych umożliwia opanowanie umiejętności praktycznych. Jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Infrastruktura i zasoby edukacyjne sprzyjają realizacji programu studiów. W Katedrze Psychologii w sposób planowy podejmuje się działania mające na celu wzbogacenie zasobów edukacyjnych i modernizację posiadanej bazy lokalowej. Studenci poprzez swych przedstawicieli biorą udział w tym procesie. Aparatura badawcza i narzędzia dydaktyczne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wnioski z przeprowadzonej oceny wskazują jednoznacznie na silne związki Uczelni oraz władz i pracowników ocenianego kierunku z regionalnym, a szczególnie lokalnym otoczeniem społeczno-gospodarczym. Szczególnie dotyczy to instytucji publicznych i samorządowych (areszt śledczy, PCPR, MOPR), ale również publicznych i niepublicznych placówek ochrony zdrowia, zakładów opieki zdrowotnej, ośrodków terapeutycznych i wychowawczych, a także prywatnych podmiotów świadczących usługi w zakresie wsparcia psychologicznego, rozwoju osobistego i zawodowego.

Na podstawie analizy przedstawionej dokumentacji oraz wniosków z rozmów z przedstawicielami uczelni oraz otoczenia społeczno-gospodarczego należy stwierdzić, że zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, są zgodne z wiodącą dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku.

Rekomenduje się rozszerzenie zakresu podmiotów współpracujących w taki sposób, aby reprezentowane były również organizacje, które mogą wzbogacić program studiów o tematykę związaną ze specjalnością: psychologia działalności społecznej i zawodowej człowieka, czyli wpisujące się w dyscyplinę: "nauki o komunikacji społecznej i mediach".

Dzięki bliskim relacjom z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz proaktywnej postawie przedstawicieli władz oraz kadry kierunku współpraca z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego zasiadają na stałe w komisji ds. jakości kształcenia. Posiedzenia komisji odbywają się cyklicznie w miesięcznych interwałach. Analiza protokołów ze spotkań wskazuje, że pod dyskusję poddawane są zagadnienia związane z programem studiów, treściami poszczególnych przedmiotów oraz prezentowane są dostrzegane przez interesariuszy zewnętrznych potrzeby rynku pracy.

Formą współpracy o najbardziej intensywnym charakterze są praktyki zawodowe. Jednak dobre relacje i duża, obustronna otwartość na współpracę przejawia się również w tworzeniu miejsc do odbycia staży organizowanych w ramach projektów finansowanych ze środków zewnętrznych.

Studenci mają też możliwość brać udział w wizytach studyjnych, które umożliwiają im zrozumienie specyfiki i poznanie warunków funkcjonowania poszczególnych podmiotów, które mogą stać się ich docelowymi miejscami pracy.

Istotną formą współpracy jest również wspieranie studentów w realizacji prac etapowych i dyplomowych poprzez dostęp do danych i osób, które stanowią istotne źródło informacji lub należą do przedstawicieli badanych przez studentów grup.

Część przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego jest zaangażowana również w prowadzenie zajęć, w tym przede wszystkim ćwiczenia i zajęcia warsztatowe.

Uczelnia, w ramach prowadzonego kierunku współpracuje również z lokalnymi władzami samorządowymi w realizacji wspólnego projektu, który ma na celu diagnozę i profilaktykę negatywnych doświadczeń z dzieciństwa i ich skutków zdrowotnych wśród mieszkańców Kielc.

Warto również wspomnieć o licznych działaniach podejmowanych w skali całego wydziału, które wpisują się tzw. społeczną odpowiedzialność uczelni, np. prowadzenie szkoleń, akcji charytatywnych, akcji społecznych oraz otwartych konferencji. Część działań jest realizowana we współpracy studentów z pracownikami akademickimi.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że zakres i formy współpracy są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów oraz osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni udział interesariuszy zewnętrznych w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów był zapewniony poprzez wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej (e-mail) a spotkania odbywały się za pośrednictwem komunikatorów umożliwiających transmisję audio i video.

Przeglądy, których celem jest ewaluacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i jej efektywności z punktu widzenia doskonalenia jakości kształcenia nie są prowadzone w sposób systemowy. Współpraca ta jest poddawana ocenie *ad hoc* i nie ma wystandaryzowanej formy. Obejmuje ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów. Wyniki tych przeglądów nie są poddawane analizie w dłuższym horyzoncie czasowym, nie mają formy zestawień czy zbiorczych analiz. Nieformalnie przeprowadzane analizy nie mają ujednoliconych wskaźników, ale są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów, np. poprzez decyzje o wspólnej realizacji projektów poszerzających współpracę, np. badania, zwiększeniem miejsc praktyk, staży, pozyskiwanie nowych praktyków do prowadzenia zajęć.

Wnioski z rozmów z przedstawicielami uczelni, wnioski z analizy dokumentacji oraz wypowiedzi przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wskazują, że obecnie prowadzone przeglądy obejmują ocenę poprawności doboru podmiotów współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, a także osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Ważnym elementem doskonalenia jakości kształcenia wynikającym z budowania relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest monitoring losów absolwentów. Uczelnia prowadzi ankietyzację w podmiotach, które zatrudniają jej absolwentów. Badanie to zostało jednak zainicjowane dopiero w bieżącym roku kalendarzowym. Zaprezentowana ankieta wymaga udoskonalenia, jeśli chodzi o zakres pytań (m.in. brak pytania o liczbę zatrudnianych absolwentów, pytania odnoszą się do jednej z zatrudnianych osób, brak pytania o ukończony przez zatrudnionego absolwenta kierunek), jak i formę (rekomenduje się wprowadzenie również formy elektronicznej). Niewątpliwie jednak celem Uczelni jest wykorzystanie uzyskanych wyników na rzecz rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Rekomenduje się opracowanie narzędzia oraz mierników, które pozwolą ocenić jakość współpracy prowadzonej z poszczególnymi podmiotami w odniesieniu do programu studiów, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Opracowanie narzędzi, mierników i wskaźników (np. w formie matrycy) dotyczących oceny poprawności doboru instytucji współpracujących pozwoli na uzyskanie wyników i sformułowanie wniosków, które będą mogły być wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (potencjalnie jej poszerzania i pogłębiania), a co za tym idzie doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów są zgodne z wiodącą dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Rozwinięcia wymaga współpraca z podmiotami, które wpisują się w pozostałe dyscypliny.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy (np. organizacji praktyk oraz staży, wizyt studyjnych, realizacji prac etapowych i dyplomowych, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku). Realizowane formy współpracy są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach wynikających z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni. Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym nie są przeprowadzane systemowo, ani nie mają formy wystandaryzowanej. Nieformalne przeglądy uwzględniają przełożenie prowadzonej współpracy na doskonalenie programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia dokonuje się poprzez: 1) współpracę Katedry Psychologii UJK z zagranicznymi ośrodkami akademickimi; 2) wyjazdy zagraniczne studentów i podejmowanie współpracy z ośrodkami poza Polską; 3) edukację języków obcych angielskiego, niemieckiego i rosyjskiego).

Ad 1) Współpraca ma charakter formalny i nieformalny. Pierwszy obejmuje prace badawcze pracowników WPiP (udział w międzynarodowych projektach naukowych) oraz udział w konferencjach, publikowanie w językach obcych, członkostwo w redakcjach zagranicznych czasopism, recenzowanie artykułów naukowych dla obcojęzycznych periodyków oraz członkostwo w międzynarodowych towarzystwach naukowych. Nieformalny charakter współpracy ujawnia się w postaci kontaktów pracowników katedry z naukowcami z zagranicznych ośrodków. Przykładem współpracy międzynarodowej katedry jest projekt Psychological Early Intervention (XI 2020 – X 2022) realizowany przez pracowników katedry w ramach Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i Programu Erasmus+ we

współpracy z Uniwersytetem w Prešowie (Słowacja) i pięcioma innymi instytucjami z Włoch, Francji, Czech i Grecji, które zajmują się psychoedukacją i pomocą psychologiczną. Celem projektu jest wspieranie psychologów oraz edukatorów ich kształcących w zdobywaniu i rozwijaniu kompetencji zawodowych w zakresie wczesnej interwencji psychologicznej. W ramach projektu trwa opracowanie dwóch otwartych kursów szkoleniowych (Massive Online Open Course – M.O.O.C). Pierwszy z nich, odbywa się z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, filmów, analizy przypadków, ćwiczeń, ocen rówieśniczych i nastawiony jest na przygotowanie psychologów i psychoterapeutów do pracy z nagłymi zdarzeniami traumatycznymi. Kursanci będą rozwijać umiejętności koordynowania i nawiązywania kontaktów w sytuacjach kryzysowych. Drugi kurs jest skierowany do osób odpowiedzialnych za kształcenie psychologów i psychoterapeutów, czyli trenerów, superwizorów, szkoleniowców, dydaktyków psychologii. Ma na celu podnoszenie kwalifikacji w zakresie przekazywania wiedzy o wczesnej interwencji oraz metod pomocy psychologicznej w obszarze interwencji. Oba kursy podnoszą umiędzynarodowienie procesu kształcenia włączając do polskiej psychologii uniwersyteckiej przykłady zastosowania rozwiązań wykorzystywanych w innych krajach.

Ad 2) Realizacja tego aspektu umiędzynarodowienia wynika z umów bilateralnych na kształcenie na kierunku psychologia podpisanych z następującymi ośrodkami zagranicznymi: International Slavic University (Macedonia), Eötvös Loránd University (ELTE) (Węgry), Karoli Gaspar University of the Reformed Church (Węgry), University of Modena and Reggio Emilia (Włochy), Transilvania University of Brasov (Rumunia), Nisantasi University (Turcja), South-West University "Neofit Rilski" (Bułgaria) oraz Vrije Universiteit Amsterdam (Holandia). Za opiekę nad studentami realizującymi zajęcia w ramach programu ERASMUS+ oraz studentów UJK wyjeżdżających do innych krajów odpowiada koordynator (pomoc w wyborze przedmiotów i ułożeniu planu zajęć, koordynowanie kontaktów z nauczycielami, przygotowanie dokumentacji, np. Learning Agreement). Koordynator współpracuje z uczelnianym koordynatorem oraz z Działem Wymiany i Współpracy Międzynarodowej. Wsparcie studenta zagranicznego zapewnia ponadto asystent studencki („Study Buddy”). Przedmioty wybierane przez studentów w ramach programu ERASMUS są prowadzone w języku angielskim. Katedra oferuje również letnie praktyki dla studentów psychologii z zagranicy, które odbywają się w 3 kieleckich instytucjach związanych z pomocą psychologiczną. W ramach programu ERASMUS+ w wyjazdach zagranicznych uczestniczą również pracownicy katedry. Studenci UJK korzystają z możliwości wyjazdów zagranicznych, aczkolwiek warto wprowadzić zorganizowany system (nie tylko w oparciu o pojedynczych nauczycieli) wsparcia wyjazdów zagranicznych studentów i podejmowania współpracy z ośrodkami poza Polską. Zespół oceniający rekomenduje zintensyfikowanie współpracy międzynarodowej na poziomie wymiany studenckiej (ERASMUS). Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom z udziałem studentów. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach podejmowanych na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

Ad 3) Lektoraty prowadzone są przez pracowników Studium Języków Obcych, będącego jednostką ogólnouczelnianą. Po ukończeniu lektoratu student ma wiedzę i umiejętności na poziomie B2+. Ponadto elementy edukacji językowej występują na każdym roku studiów, ponieważ w planie zajęć są obowiązkowe godziny zajęć w języku angielskim (15 godzin) w ramach zajęć kierunkowych, które prowadzone są przez psychologów będących nauczycielami akademickimi. Programy zajęć oceniane są przez koordynatora przedmiotu oraz Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W Katedrze Psychologii istnieją warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Studenci mają ofertę zajęć w językach obcych. Pracownicy katedry wykorzystują współpracę międzynarodową w budowaniu programów nauczania i doskonaleniu procesu kształcenia. Studenci dokonują oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym, naukowym oraz w wejściu na rynek pracy jest wszechstronne i sprzyja rozwojowi naukowemu z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb studentów. Uczelnia wspiera studentów na wielu płaszczyznach, jednak z perspektywy studenckiej, jednym z najistotniejszych elementów takiego wsparcia jest współpraca i bieżący kontakt z wykładowcami. Studenci mają swobodną możliwość konsultacji z wykładowcami podczas dyżurów.

Studenci UJK w Kielcach mogą się ubiegać o pomoc materialną w formie stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi lub stypendium Rektora.

Wsparcie nauki jest dla uczelni bardzo ważne i wartym podkreślenia jest błyskawiczne reagowanie na wymogi pandemii i tak o to zostały stworzone i opublikowane filmiki instruktażowe z pobieraniem materiałów służących do nauki online, zaledwie po 10 dniach od zamknięcia uczelni.

Studenci ocenianego kierunku biorą udział w seminariach naukowych oraz uczestniczą w działalności naukowej prowadzonej na Wydziale. Uzdolnieni studenci mają możliwość wzięcia udziału w realizacji prac badawczych zarówno w ramach działalności Koła Naukowego, jak i projektów badawczych realizowanych na Wydziale. W trakcie studiów mogą zapoznać się z charakterem pracy naukowca. Dodatkowo efektem inspirowania studentów do pracy naukowej jest fakt otrzymania w roku 2020 przez jednego ze studentów Psychologii Grantu Rektora UJK dla Studentów na realizację indywidualnego projektu badawczego. Na uczelni funkcjonuje wsparcie studentów wybitnych za pośrednictwem gratyfikacji wsparcia finansowego, możliwość korzystania z IOS.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności artystycznych, sportowych, organizacyjnych oraz charytatywnych. Organizowane są liczne wydarzenia, przede wszystkim artystyczne i integracyjne. Studenci mają również możliwość rozwijania kompetencji społecznych poprzez udział w projektach charytatywnych. Możliwe jest również zaangażowanie się w działalność Chóru Instytutu Edukacji Muzycznej UJK, Akademickiego Związku Sportowego.

Za wsparcie studentów w zakresie rozwoju umiejętności miękkich oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej na rynku pracy odpowiada Akademickie Biuro Karier. W ofercie biura znajdują

się między innymi szkolenia z umiejętności interpersonalnych oraz z zakresu prawa pracy. Do dyspozycji pozostaje również doradca zawodowy, udzielający indywidualnych porad. Oferta Biura wspiera studentów w rozwoju zawodowym oraz wspomaga ich na każdym etapie rekrutacji w miejscach pracy

Wsparcie w procesie uczenia się dostosowane jest do potrzeb różnych grup studentów. Studenci oczekujący dziecka lub wychowujący dziecko do lat trzech mogą wnioskować o indywidualną organizację studiów. Warto również zaznaczyć, że studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać ze funkcjonującego na uczelni Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami UJK. Uniwersytet JK w Kielcach zapewnia studentom możliwość studiowania według Indywidualnej Organizacji w określonych specyficznych przypadkach. Student może również uzyskać urlop od zajęć lub urlop od zajęć z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się.

Każdy student ma prawo zgłosić problem, skargę, sprawę dotyczącą prowadzenia zajęć, jakości kształcenia lub innych niepokojących zdarzeń. Wszelkie skargi i uwagi studenci mogą składać cały czas. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek nieprawidłowości podejmuje się stosowne kroki.

Studenci mają prawo zgłaszać wszelkie przypadki dyskryminacji i molestowania do czego zostały powołane na uczelni odpowiednie organy.

Kadra wspierająca proces uczenia się jest odpowiednio przygotowana do potrzeb studentów i oferuje swoje wsparcie w odpowiednich godzinach. Studenci mogą uzyskać pomoc ze wszystkich jednostek oraz pełnomocników wspierających proces uczenia się. Na stronie internetowej dostępne są odpowiednie dane kontaktowe oraz godziny przyjmowania studentów w przypadku stacjonarnych godzin pracy lub dyżurów.

Na UJK w Kielcach funkcjonuje Uczelniany Samorząd Studencki. Przy współpracy z władzami uczelni organizowane są liczne wydarzenia kulturalne, charytatywne, artystyczne i integracyjne, oferujące samorządowi możliwość aktywnego wpływania na lokalne środowisko studenckie uczelni. Uczelnia aktywnie wspiera samorząd studencki poprzez wsparcie finansowe oraz organizacyjne. Liczne projekty samorządu studenckiego są realizowane przy współpracy z instytucjami uczelnianymi. Część budżetu samorządowego jest również przeznaczana na wsparcie ruchu naukowego.

Studenci aktywnie biorą udział w procesie ewaluacji procesu kształcenia oraz oceny działania dziekanatów czy bibliotek. Ich zdania są brane pod uwagę i podlegają błyskawicznej reakcji. Ankiety są odpowiednio zanonimizowane i dostępne online

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

W katedrze psychologii wsparcie studentów jest wielopłaszczyznowe i cykliczne. Wspierane są szeroko pojęte aktywności naukowe, sportowe, artystyczne oraz uczelnia jest dostosowana pod wsparcie różnych potrzeb studentów. Studenci mają możliwość rozwoju naukowego do czego są motywowani i wspierani. Studenci aktywnie biorą udział w ewaluacji spraw ich dotyczących, na co uczelnia błyskawicznie reaguje. Na uczelni funkcjonują aparaty radzenia sobie z dyskryminacją i wszelkimi objawami agresji. Wspiera się studentów wybitnych i udostępnia się im możliwość realizowania indywidualnej organizacji studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Wszystkie informacje, które powinny być dostępne zgodnie z zapisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce są publikowane na stronie głównej Uczelni w BIP. Uczelnia zapewnia dostęp do różnego zakresu informacji. Na stronie głównej uczelni (w Biuletynie Informacji Publicznej) zamieszczone są, m.in.: regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, a także inne informacje np. dotyczące wysokości opłat za usługi edukacyjne.

Za pośrednictwem strony internetowej uczelni upowszechnia się m.in.: ofertę edukacyjną i zasady rekrutacji na studia, sprawy związane z wymianą międzynarodową w ramach programu Erasmus+, informacje o samorządzie studenckim, o działalności organizacji studenckich, informacje związane z dostępnością kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń, ofertę Akademickiego Biura Karier kierowaną do studentów i absolwentów uczelni, informacje i dokumenty związane z jakością kształcenia, w szczególności: opis i strukturę Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, wewnętrzne akty normatywne związane z jakością kształcenia, w tym: księgę procedur, dobre praktyki, raporty związane z ewaluacją jakości kształcenia, a także różne materiały i formularze wykorzystywane w opracowywaniu i modyfikowaniu programów studiów. Na stronie WPP w zakładce Oferta Dydaktyczna zamieszczone są programy studiów wraz z harmonogramami oraz podziałem na studia stacjonarne i niestacjonarne. Karty przedmiotu znajdują się na stronie głównej UJK oraz na stronie Wydziału. Uniwersytet oraz WPP przykładają ogromną wagę do odpowiedniego i drożnego systemu informacji. Procedury regulujące i dokumentujące proces nauczania, uczenia się i jego wspierania zamieszczane są na stronach poszczególnych jednostek Uniwersytetu. Na WPP są dostępne w menu górnym, zakładce Studenci oraz menu bocznym w zakładce Jakość Kształcenia. Zamieszczone są tu informacje dla studentów z dziekanatów, wzory dokumentów toku studiów, informacje o pomocy materialnej dla studentów.

W dobie pandemii na Wydziale powstał system rezerwacji on-line, umożliwiający ustalenie terminu wizyty do dziekanatu ds. socjalnych oraz dziekanatu ds. dydaktycznych, wraz ze szczegółowymi instrukcjami dotyczącymi systemu rezerwacji. Na stronie dostępne są też terminy konsultacji i dyżurów nauczycieli, aktualności oraz ważne wydarzenia dotyczące społeczności akademickiej. W związku z obecną sytuacją epidemiczną na stronie głównej Uczelni zamieszczono wszystkie niezbędne informacje (Zarządzenia i Komunikaty Rektora).

Studenci biorą udział w ocenie publicznego dostępu informacji, ankiety są odpowiednio zanonimizowane i dostępne online. Zdania studenta są istotnie brane pod uwagę i uczelnia reaguje na wszelkie skargi oraz propozycje zmian.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie informacje, które powinny być dostępne zgodnie z zapisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce są publikowane na stronie głównej Uczelni w BIP. Uczelnia zapewnia dostęp do różnego zakresu informacji. Na stronie głównej uczelni zamieszczone są, m.in.: regulamin studiów, regulamin świadczeń dla studentów, zasady i tryb przyjmowania na studia, programy studiów, a także inne informacje np. dotyczące wysokości opłat za usługi edukacyjne. Student bierze aktywny udział w ocenie publicznego dostępu informacji, ankiety są w pełni zanonimizowane i dostępne online.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości ma charakter zorganizowany. Jest systemowa, oparta o struktury uniwersyteckie na poziomie uczelni i wydziału. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów jest uporządkowany, przejrzysty i przyjmuje postać zhierarchizowanej odpowiedzialności (dziekan, prodziekan ds. kształcenia, kierownik Katedry Psychologii, zastępca kierownika Katedry ds. kształcenia). Również nadzór administracyjny ma strukturę uporządkowaną i obejmuje pracowników administracyjnych z Sekcji Planowania, Obsługi i Rozliczenia Dydaktyki oraz pracowników administracyjnych z dziekanatu. Zakres odpowiedzialności

Doskonalenie jakości kształcenia na uczelni zapewnia Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia (działa na rzecz doskonalenia programów studiów, weryfikowania efektów uczenia się, oceny realizacji zakładanych efektów uczenia się, rozpoznawania potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego). W ramach USZJK działają: Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK) oraz Wydziałowe Komisje ds. Kształcenia (WKK). Pierwsza z wymienionych obejmuje Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się, Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. Natomiast na poziomie wydziału działają Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia (WKK), Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK) oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale.

Zadania poszczególnych organów są jasno określone, na przykład Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia realizuje następujące zadania: opiniowanie nowych programów studiów, modyfikacja programów (z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i wyników monitorowania karier absolwentów oraz zakładanych efektów uczenia się), a także wnioskowanie zmian w programach studiów m. in. na podstawie wyników ankietyzacji (studentów i absolwentów). Monitorowanie karier zawodowych absolwentów dokonuje się poprzez badanie ankietowe absolwentów UJK prowadzone za pośrednictwem platformy internetowej z wykorzystaniem ankiet. Badania prowadzone są trzykrotnie, po upływie roku oraz po trzech i po pięciu latach od ukończenia studiów.

Działania komisji UKK i WKK opierają się na analizie dokumentacji i współpracy w zakresie analizy programów studiów. Dokonuje się to przez działania Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, który sprawdza aktualność treści, literatury, dobór metod, określenie wymagań wstępnych, nakład pracy własnej studenta, punkty ECTS, odniesienie efektów przedmiotowych do kierunkowych, adekwatność metod oceny w kartach przedmiotów. KZJK analizuje ponadto plany zajęć oraz przydatność przedmiotów w pracy zawodowej, zgodność prac dyplomowych z kierunkiem studiów; monitoruje sposoby wsparcia studentów w procesie kształcenia oraz dostępności kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami. Na poziomie Wydziału monitoring jakości kształcenia prowadzony jest w ramach WKK, który m. in. dokonuje w każdym roku akademickim analizy i oceny programów studiów wraz z kartami przedmiotowymi. Sprawdza także porozumienia dotyczące praktyk zawodowych, protokoły z posiedzeń Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, raporty z hospitacji zajęć dydaktycznych. Hospitacje zajęć powadzone są według zasady: dydaktyk na wyższym stanowisku lub z wyższym stopniem naukowym hospituje dydaktyka na niższym stanowisku lub z niższym stopniem naukowym. Odbywają się one zgodnie z planem całorocznym. Po hospitacji powstaje arkusz oceny zajęć. Nauczyciel otrzymuje uwagi. Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale analizuje również wyniki ankietyzacji interesariuszy zewnętrznych (np. w 2021 roku zebrano 74 ankiety, które dostarczają informacji na ile – zdaniem interesariuszy – uczelnia przygotowuje do pracy oraz jak są prowadzone praktyki zawodowe).

Zatwierdzanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury. Zmiany w zakresie modyfikacji projektowania, zatwierdzania, monitorowania przeglądu i doskonalenia programów studiów podejmowane są na kilku poziomach: Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia i Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia dla kierunku psychologia. Zgodnie z założeniami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu przez komisje/zespoły funkcjonujące w ramach WSZJK. Programy studiów poddawane są corocznej kontroli przeprowadzanej przez Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia. Zespół rozpoczyna kontrolę od sprawdzenia, czy zalecenia z zeszłego roku zostały wdrożone. Z każdej oceny dla kierunku psychologia sporządzany jest raport zawierający uwagi, które są przedstawiane podczas posiedzenia WKK. Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia m. in. przedstawia opinie nt. programu studiów i wprowadzanych modyfikacji w programach; przedstawia stanowiska w sprawach oceny wewnętrznej wizytowanych jednostek Uczelni, zgodności kwalifikacji nauczycieli akademickich z prowadzonymi zajęciami, liczebności grup, realizacji pensum i godzin ponadwymiarowych nauczycieli akademickich. Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia nie zidentyfikował ogólnikowości niektórych kierunkowych efektów uczenia się oraz nieprawidłowość w przyporządkowaniu punktów ECTS. Zespół nie wykrył również nieprawidłowości w zakresie weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, co wskazuje na nieskuteczność jego działań w tych obszarach. W każdym roku akademickim przeprowadzane są też wizytacje na wszystkich wydziałach, które mają na celu przeprowadzenie oceny na wyznaczonych przez UKK kierunkach studiów, wskazanie ewentualnych działań naprawczych oraz rekomendacji. W związku ze wskazanymi mankamentami, system jakości kształcenia wymaga korekty funkcjonowania.

Osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się weryfikowane są głównie poprzez: egzaminy, zaliczenia, prace etapowe. Ponadto po zakończeniu cyklu kształcenia przeprowadzane jest wśród studentów anonimowe badanie ankietowe, które ma na celu weryfikację osiągnięcia przedmiotowych oraz kierunkowych efektów uczenia się. Dwa razy w roku, po każdym semestrze, przeprowadzane są anonimowe badania ankietowe w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu Wirtualna

Uczelnia. Mają one na celu pozyskanie opinii studentów na temat realizacji zajęć dydaktycznych (ocena pracy nauczyciela akademickiego). Do udziału w badaniu zachęcają opiekunowie lat.

W systematycznej ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca zajęcia i studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy i absolwenci kierunku). Ocenie studentów poddawane są również (raz w roku akademickim) jednostki administracji wydziałowej i ogólnouczelnianej. Natomiast na koniec cyklu kształcenia studenci oceniają ogólny poziom zajęć dydaktycznych, bazę dydaktyczną oraz inne aspekty studiowania, np. dostęp do informacji, system wsparcia socjalno-bytowego, pomoc w rozwoju naukowo-kulturalnym, sportowym, a także dostosowanie kształcenia do potrzeb osób z niepełno sprawnościami. Informacje z ocen resortowych sformułowane w postaci rekomendacji stanowią materiał do podejmowania działań doskonalących.

Jakość kształcenia jest m. in. funkcją pracy nauczycieli oraz ich komfortu. Zespół oceniający dostrzega zaangażowanie nauczycieli. Rekomendacja: W celu wykorzystania ich potencjału w doskonaleniu jakości kształcenia należy opracować drogę awansu zawodowego pracowników dydaktycznych. Następnie należy skutecznie informować kadrę dydaktyczną o przyjętych procedurach i zachęcać nauczycieli do korzystania z możliwości awansowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

System jakości kształcenia jest zorganizowany wielopoziomowo. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Prace nad doskonaleniem jakości kształcenia są prowadzone regularnie, w oparciu o wypracowane procedury, a także wyniki ankiet studentów oraz informacje od interesariuszy zewnętrznych. Informacje dotyczące rekrutacji oraz procesu kształcenia są na stronie internetowej uczelni. Są opracowane w sposób czytelny. W ocenie programu studiów uczestniczą nauczyciele, studenci i przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Jakość kształcenia na kierunku jest poddawana cyklicznej zewnętrznej ocenie. Całokształt podejmowanych działań sprzyja doskonaleniu jakości kształcenia na kierunku psychologia. Generalnie uczelnia spełnia standardy jakości kształcenia, ale zastrzeżenia dotyczące ogólnikowości sformułowania efektów uczenia się oraz braku systematycznej oceny z udziałem studentów programu i realizacji praktyk nie zostały dostrzeżone i skorygowane przez system jakości kształcenia.

Zatem jako nieprawidłowy uznać należy:

1. Nieskuteczność systemu jakości kształcenia w wykrywaniu nieprawidłowości w programie studiów.
2. Nieskuteczność monitoringu w zakresie udziału studentów w ocenie programu praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się doprecyzowanie procedur wykrywania, monitorowania i korygowania jakości kształcenia w odniesieniu do programu studiów.
2. Zaleca się doprecyzowanie procedur monitorowania udziału studentów w ocenie programu i realizacji praktyk zawodowych.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

Nie dotyczy

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego

Członkowie zespołu oceniającego, w dniu 4 października 2021 r., złożyli oświadczenia w następującym brzemieniu:

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, iż nie pozostaję w żadnych zależnościach natury organizacyjnej, prawnej lub osobistej z jednostką prowadzącą oceniany kierunek, które mogłyby wzbudzić wątpliwości co do bezstronności formułowanych opinii i ocen w odniesieniu do ocenianego kierunku. Ponadto oświadczam, iż znane mi są przepisy Kodeksu Etyki, w zakresie wykonywanych zadań na rzecz Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

4 października 2021 r.

.....

(data, podpis)

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

